

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
March 14, 1996

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAXSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, KOVAS - MARCH 14, 1996

Nr. 52

Dėl valstybinio biudžeto mažinimo nukentės gamtos saugos objektai

Vilnius, kovo 11 d. (AGEP) — Vyriausybė nutarė laikinai sustabdyti biudžetinių įstaigų nepaprastųjų išlaidų finansavimą. Nuo kovo 18 d. iki atskiros vyriausybės sprendimo biudžetinės įstaigos negalės pirkti nekilnojamojo turto, kompiuterių, automobilių, kitų priemonių, taip pat sustabdomos visos iš biudžeto finansuojamos statybos ir jų projektavimas.

Kovo 11 d. nutarimas įpareigoja finansų ministeriją laikinai nefinansuoti valstybės biudžeto straipsnio „Nepaprastosios išlaidos“, išskyrus išlaidas melioracijai, skiriamas pavasario potvynio priemonėms. Šių metų biudžete numatytos nepaprastosios išlaidos yra 759,7 milijonai litų, o vien pirmąjį ketvirtį — 177,6 milijonai, pranešė finansų ministerijos atstovė spaudai.

Ministrų kabinetas įpareigojo visas valstybės valdymo institucijas biudžeto lėšas naudoti visų pirma darbo užmokesčiui, pašalpoms, pensijoms, stipendijoms išmokėti bei atsisakyti už energijos išteklius. Panašiai apriboti išlaidas pasiūlyta ir miestų bei rajonų savivaldybėms.

Nefinansuojant nepaprastųjų išlaidų, nebus skiriamos lėšos ir svarbiausiems gamtos saugos objektams. Sustabdyti jų statybą, paskėmės gali būti labai liūdnos, sako Aplinkos apsaugos ministerijos vyriausiasis ekonomistas Kazimieras Mastauskas.

Svarbiausi statomi gamtos saugos objektai dabar yra Vilniaus Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių biologinio vandens valymo įrenginiai. Pasak K. Mastausko, Lie-

tuvai sustabdyti finansavimą ir nevykdyti savo įsipareigojimų, sankcijų gali imtis Pasaulio Bankas ir Šiaurės šalis, finansinškai remiantis šiuos objektus. „Gali būti net sužlugdytos sutartys su šiomis organizacijomis“, teigia pareigūnas.

Pavyzdžiui, Pasaulio Bankas Klaipėdos vandens valymo įrenginių statybai skyrė 7 milijonus dolerių, Suomija ir Švedija — dar tiek pat. Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Bankas, Šiaurės šalis bei Europos Sąjungos PHARE programa remia Kauno įrenginių statybą — iš viso jai skirta 30 milijonų dolerių užsienio paskolų ir negrąžintinos paramos. Ruošiama dar viena sutartis su Pasaulio Banku ir Šiaurės šalimis dėl finansinės paramos Šiaulių vandens valymo įrenginių statybai — iš viso jai žadama skirti 13,7 milijonų dolerių. Vilniaus vandens valymo įrenginių paleidimas dėl prasto finansavimo ir taip vėluojantis, nusikels dar vėlesniai laikai, sakė K. Mastauskas.

Iš valstybės biudžeto gamtos saugos objektams šiais metais numatyta skirti 113 milijonų litų. Tačiau dėl blogo biudžeto vykdymo vyriausybė buvo priversta laikinai sustabdyti nepaprastųjų išlaidų finansavimą. Preliminariais finansų ministerijos duomenimis, kovo 7 d. biudžeto pajamos nuo planuotų atsiliko beveik 50 milijonų litų. Be to, dėl smarkiai sumažėjusios vyriausybės vertybinių popierių paklausai, vyriausybė negali pasiskolinti pakankamai pinigų biudžeto deficitui dengti.

J. Veselka: Lito patikimumo įstatymo pataisos sužlugdys Lietuvos pramonę

Vilnius, kovo 12 d. (AGEP) — Seimui pasiūlytas Lito patikimumo įstatymo papildymas per trejus metus visiškai sužlugdys Lietuvos pramonę, mano jokiai frakcijai nepriklausantis Seimo ekonomikos komiteto narys Julius Veselka. Minėtą pataisą, garantuojančią stabilų lito ir JAV dolerio santykį iki 1998 metų, prezidento Algirdo Brazausko teikimu Seimas pradėjo svarstyti sekmadienį.

Spaudos konferencijoje antradienį J. Veselka teigė, kad tolesnis lito pririšimas prie JAV

dolerio iki 1999 m. privers Lietuvos darbo jėgą ir vietos žaliavą naudojantis ūkio šakas — gyvulininkystę, augalininkystę, baldų pramonę, tekstilę, mašinų gamybą ir chemijos pramonę — bankrutuoti. Pasak jo, dėl infliacijos augant darbo užmokesčiui ir didėjant vietos žaliavų kainoms, didėja šios pramonės produkcijos savikaina, ir tai daro ją nekonkurencingą Vakarų rinkose.

Darbo užmokesčio augimo mažinimas šiose pramonės šakose, Seimo nario nuomone, taip pat nėra išeitis, nes tai dar labiau sumažintų gyventojų perkamąją galią ir žlugdytų vietos rinkai dirbančias smulkias ir vidutines įmones.

Julius Veselka teigė, kad vietoje siūlomų įstatymo pataisų būtina tuoj pat nustatyti naujas lito kurso kitimo dolerio atžvilgiu ribas. Jo nuomone, lito ir dolerio santykis galėtų svyruoti nuo 4 iki 4,3 litų, su sąlyga, kad bankams būtų nustatyta maksimali 2% valiutos keitimo marža.

J. Veselka taip pat sakė, kad būtina kuo greičiau sustabdyti tvirtos valiutos išvežimą iš Lietuvos ir sugrąžinti bent dalį pinigų, kurie dabar laikomi užsienio bankuose. Tam, pasak jo, reikia besąlygiškai reabilituoti verslininkus, išvežusius iš Lietuvos už nelegalų verslą gautus pinigus ir garantuoti sugrįžusių lėšų saugumą ir slaptumą. Be to, būtina pasiūlyti pri-

V. Adamkus svarsto galimybę įsijungti į politiką Lietuvoje

Šiauliai, kovo 11 d. (AGEP) — JAV gamtos saugininkas Valdas Adamkus, neoficialiai ne kartą vadintas galimu kandidatu į Lietuvos prezidentus, vėl užsiminė apie galimybę įsijungti į Lietuvos politinį gyvenimą. „Mano tikslas — kad LDDP pasitrauktų nuo politinės scenos“, pasikalbėjime per Šiaulių radiją sakė V. Adamkus, šeštadienį atvykęs dvylikos dienų viešnagėn pas gimines šiose miestė. „Ši kartą po visų sukrėtimų Lietuvos žmonės turi tiesioginę galimybę išrinkti tuos žmones, kurie atstovaus jų jausmus ir jų požiūrius“, pareiškė V. Adam-

kus. Per savo privatų apsilankymą jis žada išsiaiškinti su politinėmis jėgomis, ar gali būti naudingas „bandant Lietuvos Seimo rinkimuose sukurti darbinę nuotaką ir tuo pačiu prisidėti organizuojant darbą“.

Pasak V. Adamkaus, jam tai padės apsispręsti „lemtingam žingsniui“ — nutraukti ketvirtą amžiaus profesinę karjerą JAV federalinėje gamtos saugos agentūroje.

Valdas Adamkus tiesiai nepasakė, ar ketina pats dalyvauti rinkimuose, ar tik padėti kuriai nors partijai organizuoti rinkimų kampaniją. 1992 m. pabaigoje — 1993 m. pradžioje V. Adamkus buvo kandidato į Lietuvos prezidentus Stasio Lozoraičio patikėtinis ir dirbo jo rinkimų kampanijoje.

JAV pilietis V. Adamkus pastaraisiais metais yra vienas populiariausių Lietuvos visuomenės veikėjų sąrašo lyderių. Vasario mėnesio apklausoje, jis buvo trečias populiariausias Seimo vicepirmininko Egidijaus Bičkausko ir kito Centro partijos parlamentaro Romualdo Ozolo.

Apie Valdo Adamkaus aktyvų įsijungimą į politinę areną yra kalbėjusios centristinės ir liberalios orientacijos jėgos.

Ukraina slopina separatistus Kryme

Kijevas, Ukraina, kovo 11 d. — Aukšti Ukrainos pareigūnai pirmadienį pritarė naujai Konstitucijai, kurioje apibojama autonomija prorusiškame Krymo pusiasalyje, aiškinant, jog šalis negali toleruoti separatistinių nuotaikų.

Iš 39 narių sudaryta komisija nubalsavo Konstitucijos projektą pateikti Aukščiausajai Tarybai svarstyti. Krymo valdžios pareigūnai teigia, kad projekte yra nuostatų, kurios trukdo savivaldos aspektams, kurie galioja nuo pat Sovietų Sąjungos žlugimo.

Pernai Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma pasinaudojo tuo, kad Rusija užimta su Četėnija, Krymo pusiasalyje panaikindamas prezidento pareigybę ir padarydamas, kad vietinė valdžia būtų atsakinga tiesiog Ukrainai prezidentui. Du trečdaliai Krymo gyventojų yra rusai.

vatizavimui patrauklius objektus — Mažeikių Naftą, naftotiekus ir panašiai. J. Veselkos nuomone, tokios priemonės leistų grąžinti į Lietuvą bent 20%-30% iš šalies išvežtų pinigų.

Spaudos konferencijoje Veselka taip pat kritikavo laisvųjų ekonominių zonų kūrimo principus. Jis teigė, kad lengvatų turėtų būti teikiamos ne tam tikroms teritorijoms, o atskiroms pramonės šakoms.

Apdovanotas politinių kalinių bendrijos vadovas

Vilnius, kovo 11 d. (AGEP) — Tradicinė Mokslininkų ir Menininkų Komisijos 1995 metų dovana įteikta Politinių Kalinių ir Tremtinių Bendrijos pirmininkui, Seimo nariui Antanui Stasiškiui. Jis buvo apdovanotas sekmadienį per Nepriklausomybės dienos minėjimą, kuris įvyko, pasibaigus Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partijos antrajam suvažiavimui, pranešė opozicijos atstovė spaudai.

Dokumente, kurį pasirašė komisijos nariai Osvaldas Balauskas, Vytautas Kubilius, Arvydas Šaltenis, Antanas Tyla ir Zigmas Zinkevičius, pažymima, kad A. Stasiškis apdovanojamas „už nuopelnus valstybei ir tautai — už politinę išmintį, vienijant nuo sovietinės okupacijos nukentėjusius mūsų šalies patriotus, už pastangas išsaugoti genocido aukų atminimą, už priešinimąsi politikai, kuri alina krašto ūkį ir smukdo žmonių dorovę“.

Šiemet įteikta antroji dovana. Pirmuoju komisijos laureatu pernai tapo konservatorių pirmininkas, Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis.

Socialdemokratai pristato savo rinkimų programą

Vilnius, kovo 12 d. (AGEP) — Lietuvos socialdemokratų partija parengė ir ketina kitą pirmadienį pristatyti savo rinkimų ir Seimo programą. „Esame kairioji partija ir ginsime iš savo darbo gyvenantį žmogų“, pasakė Vytenis Andriukaitis, Seimo socialdemokratų frakcijos seniūno pavaduotojas, antradienį spaudos konferencijoje apibūdindamas septynių dalių programą. Gavę rinkėjų pasitikėjimą, socialdemokratai žada remti lietuviškų prekių gamintojus, išplėsti savivaldos kompetenciją, siekti, kad savivaldybės būtų renkamos ketveriems metams, plėsti nuosavybės teises.

Socialdemokratai pabrėžia bū-

tinybę remti Lietuvos gamintojus, kad, stodama į Europos Sąjungą, Lietuva taptų gamindami, kad sukurti valstybės valdymo modelį buvo daug lengviau, negu jo atsisakyti. Socialdemokratai pasisako prieš staigų lito „atirišimą“ nuo dolerio. Pasak V. Andriukaitio, lito „atirišimas“ turėtų vykti pagal specialią programą ir trukti du tris metus.

Socialdemokratų programoje taip pat daug dėmesio skiriama kovai su organizuotu nusikaltamumu ir korupcija.

V. Andriukaitis mano, kad po šešerių metų šalies valdymo be programų, šiemet Lietuvos žmonės žymiai daugiau dėmesio skirs partijų programoms.

Kinija baugina Taivaną kariniais pratimais

Vašingtonas, kovo 13 d. (CSM) — Pasiūsdamas vieną didžiausių JAV laivyno kontingentų nuo Vietnamo karo laikų į tolimuosius Rytus, Jungtinių Valstijų prezidentas Bill Clinton stengiasi išlaikyti vidurio liniją tarp aiškaus įsipareigojimo ginti Taivaną, jei ji užpultų Kiniją, ir nusileidimo Kinijos vis grubesnės galios demonstravimo „diplomatijai“ Pacifiko regione, rašo Jonathan Landay ir George Moffett „The Christian Science Monitor“ (CSM) laikraštyje.

Jei Vašingtonas pasirinktų pirmąjį kelią — aiškiai pareikšti ryžą ginti Taivaną — JAV atsidurtų „nebaigimo civilinio karo vidury“, mano vieno Vašingtono politikos analizės instituto vadovas Michael Krepon. Už tokią veiksmą Vašingtonas taip pat sumokėtų didelę kainą ir tuo, kad nustotų Kinijos bendradarbiavimo svarbiais tarptautiniais klausimais, jų tarpe, branduolinio nusiginklavimo srityje.

Tačiau antrasis pasirinkimas — palikti Taivanui ir Kinijai vienoms išspręsti klausimą — sukompromituotų JAV poziciją kaip vadovaujančios karinės galybės Pacifiko regione. Tai pakenktų ir JAV prezidentui Bill Clinton, artėjant prezidentiniams rinkimams šį rudenį, kai respublikonai tik sustiprintų jau ir ligi šiol naudojamus argumentus prieš Clinton administraciją, teigiant, jog JAV jau ilgą laiką veda „strateginio dviprasmiškumo politiką“, pagal kurią JAV vengia aiškiai pasakyti kaip reaguos, jei Taivanas būtų užpultas.

„Jei mes neįsiterptume Taivane, tai būtų aiškus ženklas Japonijai, kad ji negalėsi pasitikėti Jungtinėmis Valstijomis“, mano Ralph Clough, profesorius ir Azijos politikos specialistas Vašingtone. „Tai taip pat paveiktų ir Hong Kongą. Tai paveiktų visą dinamišką to regiono ekonomiką“, sako Clough.

Prezidento Clinton sprendimas praėjusį savaitgalį į Taivano sąsiaurį pasiųsti du lėktuvnešių kontingentus turi ir du kitus tikslus. Pirmasis — nurodinti JAV sąjungininkes, ypač Japoniją ir Pietų Korėją, kurių saugumo planai paremti JAV užnugariu. Antrasis tikslas — įtikinti respublikonų kontroliuojamą Kongresą Vašingtone, kad prezidentas Clinton ryžtasi pilnai dalyvauti Pacifiko regiono stabilumo užtikrinime, nes šis regionas

turi lemiamos ekonominės bei strateginės svarbos Jungtinėms Valstijoms.

Pasiuntimas karinių jūrų pajėgų į Taivano sąsiaurį yra atsakymas į Kinijos sprendimą nuo kovo 13 iki 20 d. praveisti oro ir jūros pajėgų karinius pratimus, naudojant tikrus šovinius bei ginklus Taivano pakraščiuose. Tais veiksmais Kinija bando spausinti Taivano prezidentą Lee Teng-hui atsisakyti to, ką Beidžingas vadina „nepriklausomybės siekais“.

Prez. Lee yra stipriausias kandidatas į Taivano prezidentus rinkimuose, kurie vyks kovo 23 dieną. Beidžingas susirūpinęs, kad, turedamas stiprų, rinkimais patvirtintą užnugarį, Lee sustiprins Taivano profilį tarptautinėje bendruomenėje. O Beidžingas Taivaną laiko Kinijos atskalūne nuo to, kai Kinijos nacionalistai, 1949 m. komunistams užėmus Kiniją, pabėgo į Taivaną. Pagal 1972 m. Kinijos ir JAV pasirašytą sutartį, Beidžingas yra pažadėjęs, kad Taivanas bus taikiai įjungtas į Kiniją.

JAV administracijos pareigūnai nemano, kad kariniai pratimai ves į tikrą karą. Tačiau dėl visa ko, JAV į tą regioną pasiuntė du lėktuvnešių kontingentus, kad jų buvimas atgrasintų nuo konflikto sukėliančių veiksmų.

Politikos specialistas Ralph Clough mano, kad krizė atslūgs po prezidentinių rinkimų Taivane. Tuomet, jo manymu, prez. Lee parodys susitaikymo gestą Beidžingui, kaip pvz., atsiimdams prašymą, kad gautų vietą Jungtinėse Tautos.

Visa vyksta blogėjant JAV ir Kinijos santykiams dėl įvairių kitų priežasčių. Praėjusią savaitę paskelbtame JAV Valstybės departamente pranešime apie žmogaus teisių padėtį pasaulyje, Kinija kritikuojama už „plačiai pasireiškiančius ir gerai dokumentuotus“ žmogaus teisių pažeidimus. JAV tais duomenimis parems Kinijos pasmerkimą Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijos posėdyje, kuris įvyks Genejevoje kovo 18 dieną. JAV taip pat tiria duomenis, rodančius, kad Kinija Pakistanui teikia branduolinių ginklų bei raketų techniką, o Iranui pataliojančių raketų („cruise missile“) techniką, pažeidžiant JAV įstatymus ir tarptautinius susitarimus.

Be to, JAV pareigūnai nepatenkinti Kinijos pastangomis apsaugoti JAV autorines teises, stabdydama nelegalų JAV kūrinių dauginimą.

Respublikonai JAV Kongrese reikalauja, kad JAV uždėtų griežtas sankcijas Kinijai. Bet JAV įmonių vadovai bijo, jog jei Clintonas per griežtai pasielgs su Kinija, JAV praras daugelio milijonų dolerių vertės prekybos bei investicijų galimybių savo konkurentams.

KALENDORIUS

Kovo 14 d.: Leonas, Matilda, Karigailė, Saugirdas.

Kovo 15 d.: Klemensas, Lukrecija, Lionginas, Gunta, Tautginė. 1926 m. mirė rašytoja Sofija Pšibiliauskienė — Lazdynų Pelėda.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

REKOLEKCIJŲ
PABAIGOJE – RELIGINIS
KONCERTAS

Dievo Apvaizdos bažnyčioje pasibaigus rekolekcijoms, š.m. kovo 24 d., sekmadienį, 12:15 val. p.p. išpūdingą religinį koncertą atliks mūsų vietiniai menininkai. Atvykę turės progą išgirsti smuiko garsus, gitarų skambesį, skaitymus, deklamacijas, dainas-giesmes ir chorą. Tai bus ne tik prasmingas rekolekcijų užbaigimas, bet taip pat proga pažinti ir pasidžiaugti talentais mūsų tarpe. Šį neeilinį koncertą ruošia Dievo Apvaizdos parapijos Švietimo komitetas.

Prieš koncertą bus užkandis. Visi kviečiami.

BALSUOKIM UŽ MUMS
PALANKIUS
KANDIDATUS

Michigan valstijoje š.m. kovo 19 d. vyks Respublikonų partijos pirminiai rinkimai, kuriuose galės dalyvauti visi registruoti balsuotojai. Šiuo metu Respublikonų pusėje varžosi trys kandidatai. Jie visi geri vyrai, bet lietuviams artimiausias ir Lietuvos reikalams palankiausias yra senatorius Robert Dole. Jau 1977 m., kai lietuvių reikalams palankių nebuvo daug, Robert Dole aktyviai gynė Lietuvos reikalus, dalyvaudamas Pabaltiečių demonstracijose, vykusiose Washingtone prie prez. Lincoln paminklo. Ne kartą lietuvių atstovams teko lankytis jo kabinete Capitoliume ir naudotis jo paslaugomis platinant LB paruoštą memorandumą, ginant lietuvių reikalus prieš OSI nepagrįstus kaltinimus visiems lietuviams. Tėko bendradarbiauti ir su jo žmona Elizabeth Dole, kai ji darbuosi Baltuosiuose Rūmuose, būdama prez. Ronald Reagan asistente ryšiams su visuomene, o paskui ir susisiekti ministre. Ponia Dole net savo asistentu turėjo lietuvi Jack Burgess.

Michigan valstijos Amerikos Lietuvių Respublikonų sąjungos vadovybė remia ilgametį Paivergtų Tautų draugą ir šalininką senatorių Robert Dole. Paul Goble, susitikime su Detroito Lietuvių Bendruomenės valdybos nariais pabrėžė, kad Amerikos lietuviams labai svarbu remti ir rinkti kandidatus, kurie yra susipažinę ir remia lietuvių reikalus. Paul Goble taip pat pareiškė, kad lietuviams ir pabaltiečiams tikrai būtų didelė parama Washingtone, jei Illinois valstijoje būtų išrinktas į JAV Senatą lietuvių kilmės kandidatas Richard Durbin.

RUOŠIASI 152 ŠOKĖJAI

„Draugo“ puslapiuose dažniau matome žinias apie artėjančią Dešimtąją Šokių šventę. Detroito apylinkių lietuvių gali didžiausiu, kad šiai šventei Dievo Apvaizdos parapijos Kultūrinio centro salėje, jau nuo praėjusio rudens repetuoja kelios tautinių šokių šokėjų grupės.

Detroito „Žiburio“ lituanistinėje mokykloje tautinius šokius moko Lelė Viskantiene. Šoka 78 mokiniai, padalinę į penkis grupes. Lelė Viskantiene taip pat „Šaltinio“ studentų, suaugusių ir veteranų grupių mokytoja. „Šaltinio“ grupės, sudarytos iš 48 šokėjų, repetuoja skirtingus šokius, skirtingais vakarais.

„Audinio“ šokių grupės va-

dovė – Asta Puškorūtė Soltis. „Audinio“ 26 šokėjai repetuoja studentų ir suaugusių šokius.

Taigi šiais metais į šokių šventę iš Detroito apylinkių važiuos 152 šokėjai! Besiruojiantys dėkingi pasiūlytiems vadovėms – Lelėi ir Astai, o visus kitus detroitiečius kviečia šeštadienį, liepos 6-tą dieną į Čikagos Rosemont Horizon salės žiūrovų eiles!

Taura

RELIGINĖS MUZIKOS IR
ŽODŽIO PYNĖ

Š.m. kovo 24 d. (sekmadienį), 12:15 val. p.p. Dievo Apvaizdos šventovėje vyks išpūdingas religinis koncertas. Programą atliks savi menininkai.

Išgirsime smuiko garsus, gitarų skambesį, deklamacijas ir skaitymus, dainas – giesmes ir chorą.

Tai bus prasmingas rekolekcijų užbaigimas. Bus proga pažinti savus talentus.

Koncertą ruošia Dievo Apvaizdos parapijos Švietimo komitetas. Prieš koncertą bus užkandis.

I.A.

PRIEŠVĖLYKINIS
RENGINYS

Šv. Antano parapijos moterys Verbų sekmadienį, kovo 31 d., tuoj po 9 ir 10:30 v.r. šv. Mišių ruošia priešvėlykinį pyragų, tortų ir namuose gamintų sūrių pardavimą. Veiks ir gausūs Vėlykų stalo patiekalų laimėjimai. Visuomenė kviečiama atsilankyti, įsigyti retų ir puikių gaminių, bei pabandyti laimėti laimėjimuose, o tuo pačiu paremti savo parapiją. Pakvieskite ir savo draugus atsilankyti ir nusipirkti įvairių skanumynų Vėlykų stalui. Visi kviečiami ir mielai laukiami!

Regina Juškaite

PALM BEACH, FL

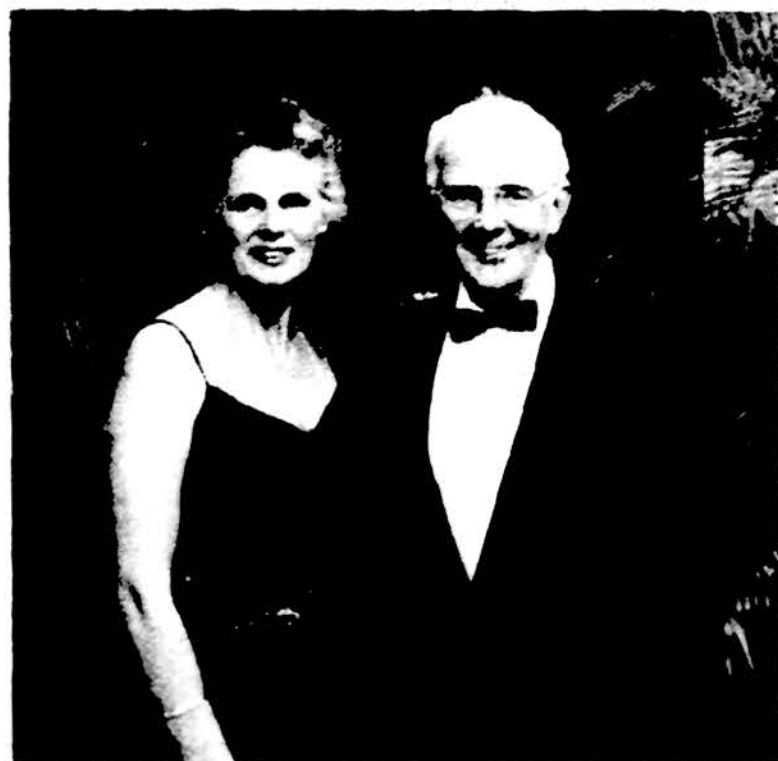
GĖRĖJOMĖS
SOL. A. GAIŽIŪNIENĖS
KONCERTU

Solistės Audronės Gaižiūnienės koncertas, suruoštas muz. Liudo Stuko, įvyko 1995 m. lapkričio 17 d., Presbyterijonų bažnyčios salėje, Tequestoje.

Į koncertą susirinko gausus būrys lietuvių iš Palm Beach, Boca Raton, Pampano Beach, Lake Worth, Miami Beach ir kitų vietovių.

Koncerto dalyviai buvo sužavėti sol. Audronės balsu, technika, laikysena ir dainų atlikimu. Solistė Audronė Gaižiūnienė atliko lietuvių kompozitorių Tallat-Kelpšos, Olekos, Šimkaus, Raciūno, Dvariono, Belazaro, Gudauskienės dainas.

Im

Solistė Audronė Gaižiūnienė ir jai akompanavęs muz. Liudas Stukas po koncerto Tequestoje, Floridoje.

LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ

LB Cape Codo apylinkės valdyba sukvietė narius ir svečius š.m. vasario 16-tą dieną į Craigville Conference Center vienos vilos patalpas švęsti dvi istorines Lietuvai sukaktis: 1918 m. vasario 16-tos akto ir 1990 metų kovo 11 dienos proklamacijos sostinėje Vilniuje paskelbimus.

Penktadienį rytą, kai televizija ir radijas kartojo žinią apie artėjančią dar vieną šią žiemą sniego audrą, MANOR patalpose susirinko arti 40 lietuvių.

1 val. p.p. valdybos pirmininkas Alfonsas Petrutis pradėjo minėjimą. Kadangi apylinkė neturi savo lietuviškos parapijos ir lietuvių kunigo, pakvietė Janiną Ambrozaitienę sukalbėti šiai progai jos sukurta invokacija. Susikaupimo minute buvo pagerbti mirusieji ir žuvusieji lietuviai. Vicepirmininkė Regina Petrutienė perskaitė LB Krašto valdybos pirmininkės Reginos Narušienės sveikinimą.

Pirm. A. Petrutis, trumpai pažvelgė į Vasario 16-tos minėjimus, kaip jie buvo ruošiami čia, Amerikoje. Pirmasis tikslas buvo parodyti lietuvių solidarumą ir ryžą išlaikyti lietuviškumą. Antras tikslas – kviešti į tokius minėjimus amerikiečius, ypač įtakingus asmenis ir pareigūnus, kad jie susidomėtų Lietuvos laisvės byla ir paremtų mūsų pastangas Lietuvai laisvės siekime. Per tuos ilgus metus lietuviams pavyko iš valdžios ištaigų susilaukti (kalbėtoju nuomone) trijų oficialių nutarimų, kurie prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Pirmas – Valstybės Departamento pareiškimas, jog Amerika nepripažįsta Lietuvos pavergimo ir jos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Antras – Amerikos Kongreso sukurta

bei Veronikos rauda iš lietuviškos operos „Paskenduolė“ (kompozitorius Raumilas).

Antroje koncerto dalyje sol. Gaižiūnienė atliko Handelio, Puccini, Rachmanninoff, Griego dainas. Solistei akompanavo muz. Liudas Stukas, labai gyvai pranešinėjo viešnia iš Daytonos Birutė Kožienienė.

Publika solistei ilgai plojo, net visi sustojo, norėdami išreikšti savo susižavėjimą, tad bisui sol. Gaižiūnienė padainavo labai populiarią ir visų mėgiamą Vilijos ariją iš Lehoro operos „Linksmoji našlė“.

Po koncerto susirinkę dar turėjo progą pabendrauti su sol. Gaižiūnienė ir pasidalinti įspūdžiais. Visas koncerto pelnas buvo skirtas Lietuvos našlaičiams remti.

D. Augūnienė

Kai dar nedaug kas tikėjo Pabaltijo iš sovietinės okupacijos išlaisvinimo galimybe, senatorius Robert Dole rėmė įvairias mūsų tėvynės laisvinimo veiklos pastangas. Čia jį matome kalbantį 1977 m. rugpjūčio 24 d. Washington, D.C., prie prez. Lincoln paminklo vykusių Pabaltiečių demonstracijose.

Nuotr. J. Urbono

oficiali vadinama Kersteno, komisija, kuriai buvo pavesta surinkti parodymus iš į vakarus pasitraukusių liudininkų apie jų patirtį Lietuvoje, kai Raudonoji armija 1940 metais okupavo Lietuvą. Tie parodymai yra išleisti atskira stambia knyga. Trečias svarbus veiksnys, tai 1951 metais įsteigiamas prie „Amerikos balso“ radijo lietuviško skyriaus. Kasdieninės trumpomis bangomis programos skelbė žmonėms Lietuvoje apie įvykius Vakarų pasaulyje, lietuvių veiklą išvijoje bei stengėsi palaikyti vergijoje gyvenančių lietuvių viltį, kad nušvis ir jiems laisvės žibūrys. „Amerikos balso“ radijo lietuviško laidos dar ir dabar pranešinėja pasaulio įvykius ir žinias Lietuvon. Petrucio nuomone, jis nežina, ar demokratinės Lietuvos valdžia, jos aukšti pareigūnai oficialiai būtų padėkoję JAV už jos žmonėms už tokią vertingą pagalbą.

Organizuota lietuvių išvija taip pat nusipelnė padėkos už jungtines ir pavienius veikėjus savanoriškas, nesavanaudiškas pastangas priartinti Lietuvai laisvę. Ypač Amerikos lietuvių nesigailėjo pastangų, kai Lietuvai reikėjo gauti JAV tarptautinį pripažinimą. Paskui A. Petrutis kalbėjo apie antrąją sukaktį – 1990 metų kovo 11 dienos deklaraciją. Šiame renginyje buvo laimingi turėdami retą prelegentą – svečią iš Lietuvos, Vilniaus universiteto prof. dr. Evaldą Nekrašą, kuris nepaisydamas žinių apie artėjančią audrą, Česlovo Mickūno pastangomis, drįso atvykti iš Bostono į Cape Codą. Pirm. A. Petrutis minėjimo dalyvius supažindino su svečiu.

Matematikos/filosofas Evaldas Nekrašas papasakojo savo nueitą mokslo kelią ir pasidalino įspūdžiais iš savo patirties dirbant universitete bei padedant demokratinei valdžiai vadovams, istaigoms jų darbuose. Prelegentas pamažu priėjo ir prie tų tragiškų įvykių 1991 m. – prie televizijos pastato – kur buvo išbandytas lietuvių ryžtas – vėl tapti laisvais žmonėmis. Nekrašas sakė nebuvo tų tarpe, kurie savo kūnais dengė Seimo rūmus, televizijos rūmų apgūlimą, tačiau tuos kraupius įvykius matęs iš arti, nes jo butas yra netoli to įvykio vietos. Jo žodžiais, tautiečiai, jauni ir seni, išgirdę šūvius, bėgo ne nuo jų, bet jų link. Pagal jį, taip buvo parodytas retas mūsų tautiečių dvasinis tvirtumas, ko dabartiniais metais trūksta tėvynėje.

Pirmininkas, padėkojęs dr. Nekrašui, Fulbrighto programos stipendininkui, šiuo metu laikinai dirbančiam Harvardo universitete, Cambridge, palinkėjo laimingai grįžti tėvynėn, prie savo darbo Vilniaus universitete.

Minėjimas baigtas visų sugie-

dotu Lietuvos himnu. Dalyviai (kurie nepabūgo sniego audros), pasilikę salėje žiūrėti dokumentinio televizijos ekranui pritaikyto filmo: 1988 metais vykusių baltiečių masinės demonstracijos Bostone prie rotušės rūmų, reikalaujant atšaukti gėdingą Ribbentropo-Molotovo paktą, ir 1990 metais lietuvių ir jų draugų džiaugsmo demonstracijos, kai sužinota, jog Lietuvos Aukščiausioji taryba paskelbė atstatanti Lietuvos nepriklausomybę. Tą filmą su- sukio bostoniečiai megejas filmotojas Feliksas Kontautas. Minėjimo metu Bendruomenės reikalams surinkta daugiau nei 1,300 dol. aukų. Visa ta suma persiunčiama Krašto valdybai. Rengimo išlaidas paprastai padengia apylinkė iš savo iždo.

Sekmadienį, t.y. vasario 18 d., Our Lady of Victory bažnyčioje, Centervileje, kurią lietuvių daugiausia lanko, buvo aukojama suma Lietuvos intencijai. Naujasis klebonas mons. Henry T. Munroe Mišių pradžioje trumpai paminėjo Lietuvą ir jos kančias ilgais okupacijos metais.

GERASIS DARBELIS
REIKALINGIEMS
PARAMOS

Besiruojiant Cape Code minėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę, sužinota, jog apylinkės nariai atliko „gerą darbėlį“. Trys jų paaukojo Kauno medicinos akademijos stomatologijos fakulteto studentams, reikalingiems finansinės paramos, stipendijų fondui 3,300 dol. Tie geradariai yra: dr. Ernestas Gailiūnas (1,500), Elena Damijonaitienė (750) ir dr. Vladas Vaitkus (1,050). Stipendijų dydis: nuo 150 iki 300 dolerių metams asmeniui.

Praėjusią vasarą tos pačios apylinkės kiti nariai: dr. Ričardas Shakalis, dr. Mindaugas-Jonas Pautienis ir inž. Edvardas Shakalis savanoriškai suruošė specialų golfo turnyrą, kurio pelną – 2,000 dol. paskyrė „Lietuvos vaikų globai“. Už tuos pinigų nupirktą antituberkulino kovai su Lietuvoje plintančia džiuvos liga.

Cape Codo apylinkė didžiausią šiais dėsniais ir pavyzdiniais tautiečiais.

Alf. Petrutis

GARY, IN.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lake apskr. Šiaurės Indianos ALTO skyrius Vasario 16-tąją minėjo š.m. vasario 18 d.

Gary Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje prel. Ignas Urbonas aukėjo šv. Mišias už visus žuvusius už Lietuvos laisvę, pamokslė išskelbė Vasario 16-tos ir kovo 11-tos švenčių reikšmę lietuvių tautai. Pamaldose su vėliavomis dalyvavo Vytauto Posto legionieriai ir

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesiako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą la nora skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

tautiniams draubūziais apsirėngę Gary lituanistinės mokyklos mokiniai, mok. Janės Valeikienės vadovaujami. Parapijos choras gražiai giedoja lietuviškas giesmes. Po pamaldų, aikštėje prie mokyklos buvo pakeltos vėliavos, sugiedant JAV ir Lietuvos himnus.

Parapijos salėje vyko tolimesnės šios šventės tąsa. ALTO pirm. V. Gumuliuskis pradėjo minėjimą pasveikindamas dalyvius ir pakviesdamas prel. I. Urboną sukalbėti maldą ir vadovauti minėjimui.

Pirmasis nuosirdų sveikinimo žodį tarė naujai išrinktas Gary miesto meras Scott King. Jis perskaitė ir savo proklamaciją Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga. Puikiai paruoštą paskaitą skaitė prof. dr. Julius Smulkštys. Savo paskaitoje prelegentas palietė mums visiems aktualius įvykius bei nuotakas Lietuvoje ir išvijoje, ypatinga dėmesį atkreipdamas į trijų

emigrantų grupių santykius Amerikoje.

Meninė programą atliko muz. Algimantas Barniškis. Elektriniams vargonams pritariant, jis padainavo Mikalausko „Tai gražiai augino“, Varikausko „Žemė Lietuvos“, Raudonikio „Kur balti keliai“ ir keletą žinomų liaudies dainų įtraukdamas visus dalyvius į linksmą dainų pynę. Po minėjimo banketas ir šokiai.

Šis minėjimas pasižymėjo gausiais dalyviais. Gary „Post Tribune“ išspausdino minėjimo aprašymą ir net tris nuotraukas. ALTO valdyba sudaro: pirm. V. Gumuliuskis, B. Vitulienė, V. Ruzga, K. Balt ir P. Aukšels.

Koresp.

LIAS A. SORYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
8839 S. Ridgeland Ave.
Chicago, IL 60619
708-550-0822
4140 W. 63rd St.
312-736-7700

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUNMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Sėd. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-2880
Namų tel. 708-448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0000
Valandos pagal susitarimą

DR. A. S. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7 v. v. antr. 12:30-3 v. p.p.
treč. uždaroma ketv. 3 v. p.p.
penkt. ir sešt. 9 v. 12 v. p.p.

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. p.p.

EUGENE C. DECKER, D.O., P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams suvokiamas dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absolučiai punktualiai. Sudarimui
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-8200.

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Moly Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-864-4185
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DRAUGO FONDO ATEITIS

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Prasidėjęs atoslūgis Draugo fondo vėjus turi savo priežastis. Buvo švenčių metas, kitų priežasčių vedini, vėjus vadovai turėjo atsikvėpti. Kiekvienas iš mūsų pavargsta, tačiau pailsejus, vėl reikia kipti į darbą.

Draugo fondo vėjų vedėjas — Br. Juodelis yra pasižymėjęs kaip geras planuotojas. Štai neseniai jis klausė manęs ir prašė sugestijų, kaip įtraukti į Draugo fondą du trečdalius „Draugo“ skaitytojų 1996 metais, kurie dar nėra įstoję į Draugo fondą.

Pavasario vėjus idėja yra gera. Dabar reikia ieškoti praktiškų priemonių, kaip tai įgyvendinti.

Mano nuomone „aritmika“ yra labai paprasta. Sakysime iš apytikriai 6,000 „Draugo“ skaitytojų, bent 5,000 sudeda po 200 dolerių, ir reikalingas išsprendimas.

Turint omenyje, kad jau artėjame prie pusės užsibrėžto tikslo, kurį jau įvykdė jautresnieji „Draugo“ skaitytojai, aukotojų skaičius galėtų būti mažesnis nei 5,000, tačiau pakankamas milijono pasiekimui.

„Draugui“ dar trūksta daug skaitytojų — draugų, kurie nesukuba, ar yra nerangūs, turi įvairių priežasčių atsisakyti, arba, paprasčiausiai — neturi pinigų.

O kodėl gi negalėtų mūsų Draugo fondo vadovybė dar kartą parašyti visiems, neįstojuosiems į fondą, laiškus šių metų bėgyje? Jeigu negalite iš karto sumokėti 200 dolerių, siųskite dalimis bent per du ar keturis kartus. Tai, manau, būtų lengviau. Juk „lašas po lašo ir akmenį pratošo“.

Kitas būdas yra auka Draugo fondui atnaujinant „Draugo“ prenumeratą. Sakysime prenumeratorius siunčia savo prenumerato mokestį už „Draugo“ prašymą ir prideda šimtą dol. mažesnę antrą čekį fondo vardu.

Kitas šis yra testamentiniai palikimai Draugo fondui (Draugo Foundation). Skaiciu Br. Juodelio straipsnį „Testamentiniai palikimai Draugo fondui“.

Straipsnis yra įdomus, išsamus, pasižymi geromis idėjomis. Perskaitę jį, aš pasinaudojau patarimu ir į mano naują testamentą įrašiau palikimą Draugo fondui — 10,000 dolerių. Žinau, kad ne visi tai galės įvykdyti, dėl finansinių priežasčių, bet daug kas gali, nes mūsų tarpe yra žmonių, kurių finansinis pajėgumas nėra jau toks blogas. Todėl pagalvokime ir apie testamentinius palikimus Draugo fondui.

Šiuo metu Amerikoje dar turi nemažai vietovių, kur yra

gausūs lietuvių telkiniai, kurie iki šiol dar neturi sudarę Draugo fondo vėjus komitetų. Kitos vietovės turi tik vieną igaliotini. Teko pastebėti, kad kažkodėl kai kur nevyksta Draugo fondo vėjus darbas. Gal Čikaga yra išimtis?

Vieno vėjus dar nepakanka lešų sukėlimui. Pvz., Los Angeles Draugo fondo lešų telkimo komitetas, praėjusį vasarį surengė pirmąjį pokylį, kuris atnešė arti 7,000 inauš Draugo fondui. Žinau, kad Los Angeles buvo vienas, tačiau ne paskutinis vėjus. Jų ateityje bus ir daugiau.

Didieji lietuvių telkiniai Amerikoje, kaip New Yorke, Bostone, Detroite, Clevelande, St. Petersburge ir kitur, turėtų daugiau parodyti iniciatyvos ir pagerinti Draugo fondo vėjus rezultatus.

Skaitykite „Drauge“ apie lietuvių fondo kapitalą (daugiau kaip 8 milijonų dolerių). Tautos fondo kapitalas irgi yra, jeigu neklustu, arti 2 milijonų vertės. Sudėjus šiuos du fondus kapitalą, turime 10 milijonų dol.

Lietuvių išeivijos spauda Amerikoje ir Kanadoje vargsta, skursta ir dirba su nepritekliais, gyvendami iš skaitytojų prenumeratų ir aukų. Tačiau jie nesiskundžia ir jau ilgus metus dirba lietuvių, tarnauja užsienio lietuviams. Pagalvokime, kad gali ateiti diena, kada jie visiškai susilpnės ir likviduos.

Tada nebus nei kam, nei kur parašyti į užsienio lietuvių spaudą, kam šie dveji lietuvių fondai atidavė 10 milijonų dolerių.

Čia nėra priekaištų nei lietuvių fondui, nei Tautos fondui. Šie fondai turi savo įstatus ir taisykles. Tačiau, kada tie fondai lietuvių palaikyti išeivijoje — lietuviškiems laikraščiams ir radijo laidoms skiria juokingai mažas sumas, kyla klausimas — ką tie fondai darys, kada lietuvių Amerikoje paliks tik saulelę?

Ar fondų paskirtis yra atiduoti visus milijonus Lietuvai? Žinoma, turime duoti ir Lietuvai, kai ateis laikas. Tačiau dabar, kol dar yra nevelų, paremimo pirmoje eilėje vieninteli lietuvių dienraštį „Draugą“, kitus savaitraščius ir lietuvių radijo laidas realiomis sumomis, kad jie galėtų egzistuoti ilgesnį laiką ir palaikyti išeivijos kultūrinį ir politinį gyvenimą.

Išeivijos lietuvių dar turi pakankamai potencialių pajėgų vidurinėms kartoms tarpe, kuri savo ryžtu, energija ir naujomis idėjomis gali prarasti mūsų egzistenciją.

Kun. A. Svarinakas aukoja Mišias buvusiuose KGB rūmuose.

ISTORINIS ĮVYKIS

Buvusieji KGB rūmai yra žinomi, kaip architektūrinis 19-jo amžiaus pabaigos — 20-jo amžiaus pradžios paminklas ir kaip okupantų vykdytų represijų prieš Lietuvos gyventojus centras.

Rūmų pagrindinis korpusas palei Gedimino gatvę pradėtas statyti 1888 ir baigtas 1898 metais. Ši vieta dar 19-me amžiuje vadinama Lukiškių priemiesčiu. Tai vienas seniausių Vilniaus priemiesčių, egzistavęs jau 14-to šimtmečio pabaigoje. Lukiškės išaugo po 1397 m., kai Vytautas Didysis čia apgyvendino totorius.

Šiuose rūmuose iki 1915 m. buvo Rusijos apygardos teismas ir „ochranka“. Pirmojo pasaulinio karo eigoje rusus išstūmus iš Vilniaus, rūmuose šeimininkavo vokiečiai. Lenkams suėmus Suvalkų sutartį ir gen. Želigovskio kariuomenei okupuojant Vilniaus kraštą, nuo 1921 m. rūmuose veikė lenkų apygardos ir apeliacinis teismas. Apygardos teisme buvo baudžiamasis ir civilinis skyrius, prokuratūros valdyba, Ipatokos skyrius, notari, teismų vykdytojai, tardymo skyrius ir teisėjai.

Per Antrąjį pasaulinį karą, vokiečių okupacijos metais, šiame pastate buvo įsikūrusi vokiečių policijos valdyba.

1940-1941 m. pastatą naudojo sovietinės valdžios saugumo

organai, NKVD ir KGB. Sovietams perėmus šį pastatą, jo rūmai skirti sargams, sandėliams ir archyvam, tapo kalėjimo kameromis.

Nuo 1944 m. prasidėjo pastatui reikalingi rūmų egzistavimo laikotarpis. KGB vortinklis iš šių rūmų apraizė visą Lietuvos kūną. Iš šių rūmų išeivė šimtai gijų į Maskvą, kurioje, laisvės lygybės ir brolybės šūkiais prisidengęs Stalinas ir Berija, vykdė Lietuvos amžino pavergimo ir sunaikinimo planą. Šiuose rūmuose įsikūrusi KGB, padedant vietiniams kolaborantams, organizavo ir vykdė masinius gyventojų tremimus į Sibirą, kankino ir žudė geriausius Lietuvos žmones. Apie kankinimus, žudymus ir gyventojų persekiojimus liudija tūkstančiai išlikusių šiuose rūmuose dokumentų ir KGB aukos slapta palaidotos Tuskulėnų dvare parke. Apie buvusį KGB kalėjimą, kuriame buvo nukankinta ir sušaudyta apie 800 žmonių, buvo daug kalbama ir rašoma, bet tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Buvo siūloma išleisti specialų leidinį ir platinti užsienyje, taip propaguojant KGB kalyklą, kaip istorinę įsimybe, kad pasaulis pamatytų ir suprastų, ant kokių pamatų buvo statomas komunizmas ir kiek nuo jo idėjų kentė Lietuvos žmonės.

Užbaigus šio pastato pirmo aukšto kapitalinį remontą, protesto akcijos „KGB archyvai į švarias rankas“ dalyviai vestibiulyje pastatė šventausios Mergelės Marijos altorėlį, prie kurio nuo sausio 21-os dienos renkasi buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, Sausio 13-tos brolių nariai, gieda giesmes ir meldžiasi už žuvusius tėvus, brolius bei seses. O sausio 28 dieną, 15 valandą, buvo aukojamas šv. Mišias už nukankintus šiuose rūmuose ir visoje Lietuvoje kovotojus už Lietuvos laisvę. Šv. Mišias aukojė ir išsamų pamokslą pasakė buvęs šių rūmų kalnys ir aktyvus kovotojas už Lietuvos laisvę mons. A. Svarinakas. Po Mišių per visus buvusius KGB rūmų aukštus nuskambėjo „Marija Marija... išgelbėk nuo priešo baisaus“ ir Lietuvos himnas. Padėkojus mons. A. Svarinskui už šv. Mišias ir pasveikinus jį su gimtadieniu, buvo įteiktos gėlės ir Sausio 13 brolių paveikslas „Dievui ir Tėvynei“. Sugiedota ilgiasių metų. Seimo narys P. Jakucionis gausiai susirinkusius vilniečius supažindino su vykstancia Lietuvos vyriausybės ir bankų krize.

Per visą Tautos kančių rūmų egzistavimo laikotarpį pirmą kartą buvo aukotos šv. Mišios už nukankintus ir sušaudytus žiame pastate Lietuvos žmones. Šis istorinis įvykis dar kartą priminė, kad tik nepriklausoma Lietuva gali apsaugoti savo gyventojus nuo okupantų sauvale, nuo žiaurumų, nuo kankinimų ir žudymų.

Stasys Žukas
Aktyvus vadovas

STEIGIAMAS PAGALBOS FONDAS RYTŲ EUROPOS BAŽNYČIAI

Imdama pavyzdį iš kitų Austrijos vyskupijų, Linzo vyskupija ketina įsteigti „Fondą pastoraciniam projektams buvusiose Europos komunistinėse valstybėse finansuoti“. Iš praktinių sumetimų Linzo vyskupija daugiausia dėmesio skirs toms vyskupijoms, su kuriomis Linzo Caritas organizacija jau kurį laiką bendradarbiauja. Karitatyvinę pagalbą tokiu būdu papildytų pagalba pastoracinei veiklai.

Vyskupijoms buvusiuose komunistiniuose kraštuose trūksta pinigų būtinoms iniciatyvoms sielovados srityje. Bažnyčia šiuose kraštuose gyvena iš daugiausia nepasiturinčių tikintųjų aukų. Linzo vyskupija nuolat pasiekia prašymai suteikti finansinę paramą ne tik karitatyviniams projektams, bet ir sielovadai, pavyzdžiui, bažnyčioms statyti arba atstatyti, Bažnyčios darbuotojams lavinti, religiniams laikraščiams bei knygoms spausdinti ir panašiai.

Nusipurtykime dulkes

Danutė Bindokienė

Žmonės, ypač persirite per pusamžio slenkstį ir prisirinkę šiek tiek gyvenimo patirties, mėgsta kalbėti „apie senus laikus“, kurie, pro praėjusių dienų teleskopą žvelgiant, visuomet atrodo daug geriau, negu iš tikrųjų buvo. Jūs žmogus vyresnis, tuo pasižymi stipresne toleryste — tik ne į ateitį, o į praeitį. Tačiau „seni geri laikai“ gali glūdėti ir nelabai tolimoje praeityje, o jų nostalgiją kartais pažadina netikėti įvykiai, kaip daugiui Čikagos ir aplinkinių lietuvių atsikrėjęs savaitgalis.

Mums net dvi dienas iš eilės buvo suteikta proga rinktis ir ypatingą šventę — susitikimą su vienu žinomiausiu ir labiausiai pamėgtu gyvųjų mūsų poetų — Bernardu Brazdžioniu. Jis ir kalbėjo, ir skaitė, ir deklamavo savo poeziją. Daug tų eilių publika buvo jau pati skaitusi, anksčiau girdėjusi, net išmokusi atmintinai, bet gyvas poeto žodis klausytojus priklavė prie kėdžių briaunų, privertė ne tik klausytis, bet visa savo būtimi išgyventi kūrybos esmę. Reikėjo tik pažvelgti į besiklausančių veidus ir buvo aišku, su kokių dvasios atvirumu ir dėmesiu buvo sutiktas kiekvienas žodis, kiekviena eilutė. Girdėjome ne tik patį poetą tas eilutes kartojantį, bet ir kitus deklamuojant, vaidinant, dainuojant. Visa tai krito iš širdies į širdį ir ugdė šviesią nuotaiką, kurią, kaip nepaprastą dovaną, publika išsinešė namo. Net poeto knygos susilaukė gausių pirkėjų, nors šiaip pro spaudos stalą renginiuose praeinama paskubomis, kad nekiltų pagunda knygos nusipirkti.

Pabuvojus tokioje dvasinė atgaivos šventėje, susimąstai: kodėl jos taip retos? Didesnio ar mažesnio masto literatūros vakarai (nors šis toks nebuvo tikrajo to žodžio prasme) užsienio lietuviams būdavo ne naujiena. Ypač tokie renginiai buvo populiari po Antrojo pasaulinio karo į šį žemyną atvykusiųjų tarpe. Kaip laukdavom renginių, kuriuose savo kūrybą skaitydavo, Kraliauskauskas, Nagys, Gustaitis, Brazdžionis, Santvaras, Tulauskaitė, Bradūnas, Baronas, Katiliškis, retkarčiais Aistis ar Vaičiulaitis, ar kuris kitas didysis lietuviško žodžio meistras. Ne visi autoriai sugėbė savo kūrybos vaisius efektingai pateikti klausytojams, bet jau pats poeto ar rašytojo išėjimas į sceną sukelėdavo entuziazmą.

O ką dabar dažniausiai girdime kalbant ir publika? Verslininkus, finansininkus, politikus, perskančius savo ar savo paaiškėjo, kad aš esu neblogas sviedinio metikas ir sugebu kvadratu esančius „išvesti iš rikiuotės“. Dėl to man pradėjo atsirasti vieta kiekvienam žaidime. Kitas populiarius užsiėmimas buvo žaisti „indėnus“. Utenos gimnazija buvo įsikūrusi buvusio dvoro pastate, apie kurį buvo nemažas parkas — sodas. Ten buvo geriausios sėklos „indėnų“ karams. Čia aš jau jaučiausi kaip namie. Taip pat pradėjau spardyti futbolą, nors tuo laiku mums, vaikams, jis buvo uždraustas: gydytojai bijojo, kad per didelį lakstymą nesugadintų jaunų, dar nesubrendusių, širdžių. Taigi, atrodo, kad ir medicina keičiasi. Futbolas galėjom spardyti tik slapta, o tai jį darė dar įdomesniu. Žodžiu, buvo tiek daug užsiėmimų, kad nebelikdavo laiko nei pamokoms paruošti. Jau buvau lyg ir apsirėjęs su mintimis, kad gausiu gamtos mokslų pataisą. Per daug nesirūpinau: nereikės vasarą karvių ganyti. Bet, iš kitos pusės, būtų lyg ir gėda. Todėl ir galą metų prisiverčiau rimčiau įsikibti į gamtos mokslų vadovėlį.

Lemiamą valandą buvo Tumo Vaižganto laidotuvių diena. Visa gimnazija tą dieną nuėjo į bažnyčią, kad pagerbtų taip visų pamėgtą mano parapijietį. Tik grįžus iš bažnyčios, gimnazijos inspektorius ir gamtos mokslų mokytojas Kazys Vencūnas pažaukė mane prie lentos. Pagalvojau: negaliu gi padaryti gėdos Vaižgantui! Už tą paegzaminavimą gavau, rodos, kažką daugiau negu trejetą, bet svarbiausia: trejetuką už visus metus.

partijos idėjas! Girdime taip pat daug priekaištų dabartinei Lietuvos santvarkai, girdime skaudžius prisiminimus iš okupacijos metų ir liūdną ateities prognozę savo tėvynei. Be abejo, tai svarbu ir reikalinga, nes šios rūšies paskaitos atspindi dabartinę kasdienybę, bet reikia daugiau!

Bet nejaugi tai ir viskas, ką gali pasakyti mūsų tauta, kurią laikome ir kūrybinga, ir kultūringa? Sakoma, kad esi tas, kuo maitiniesi... Ar todėl ir mes, maitinami tik tokiu dvasiniu maistu, jau baigiame nugrimzti menkumo pelkėje? Kodėl niekam nekyla mintis, užuot kvietus tos ar kitos partijos atstovus, iš tėvynės pasikviesti būrelį poetų, rašytojų, supažindinti su jų kūryba (ir jais pačiais)? Galbūt tokia trupė neužpildys didžiulės salės, bet tikrai pakaks klausytojų mažesnei patalpai. O galbūt lietuvių dėmesys dailiojo žodžio kūrėjams nustebins mums visus (juk net sovietmečiu kartais iš tėvynės pakviesti poetai ar rašytojai su-traukdavo apstiai publikos).

Kas prisimena, kada paskutinį kartą buvo ruoštas literatūros vakaras? Net čikagiškos poezijos dienas, tiek metų mus džiuginusias, užglėžutumas. Tiesa, nebėra jau anuometinių kūrėjų, gyvų žodžių perdavusių publika savo mintis ir jausmus, tačiau jų kūryba nemirė, o ir puikių skaitovų, deklamatorių dar turime. Kodėl patį bijomasi išnešti į sceną žodį? Paskaityta prozos ištrauka, padeklamuota poema jau daug giliau įkris į klausančiųjų širdis negu netaislingo solisto „išreikta“ daina. Jeigu jau taip baidomasi vien žodinės kūrybos, tai bent jos interais galima programą pajavairinti. Tvirtinimas, kad niekas literatūros vakarų nesi-domas, yra prastas pasiteisinimas, kai nenorima pažadinti užsūdusios rengėjų vaizduotės. Juk yra visokių galimybių: humoringas kūrybos, tarmiškos, tautosakos, poezijos, prozos vakaras, jaunimui ir suaugusiems...

Nėra abejonės, kad, populiarinant grožinę žodinę kūrybą, atsirastų naujas dėmesys ir lietuviškai knygai. O ji daugeliu atveju yra tapusi labiau apleista, kaip Lietuvoje tie vargšai vaikučiai, kurių likimu tiek daug sielosjamos. Jeigu į tokių literatūros vakarų ar popiečių programą įtrauksime ir jaunesnes pajėgas, pasiklausyti pamazų gal priras ateiti ir jaunesnioji publika. Galimybės tikrai neribotos, tik nusipurtykime sielos dulkes ir pabandykime.

(Bus daugiau)

UTENOS GIMNAZIJA 1932-1939: PRISIMINIMAI

ZENONAS PRŪSAS

1

Prieš porą metų „Draugo“ atkarpoje su dėmesiu ir malonumu perskaičiau Vytauto Volerto atsiminimus iš Alytaus gimnazijos laikų. Tada pagalvojau: o kodėl ir kiti, tuo laiku lanke įvairias Lietuvos gimnazijas, negalėtų parašyti savo atsiminimų? Palaukęs beveik dvejus metus ir nesulaukęs savanorių, aš pats, nors nebūdamas nei rašytoju, nei žurnalistu, susilaukiau parašyti keletą eilučių. Žinau, kad neišeis tokie įdomūs, kaip Volerto, bet jie gal padrąsins kitus eilinius „Draugo“ skaitytojus šį tą parašyti.

Gimiau 1921 metų birželio 5 d., kaip vyriausias iš 4 vaikų. Kai 1932 metų pavasarį baigiau Butėnų kaimo (Rokiškio apskr.) keturių skyrių pradžios mokyklą, mokytojas Petras Glemža įkalbėjo mane per vasarą pasimokyti vokiečių kalbos ir rudenį bandyti laikyti egzaminus į Utenos gimnazijos antrąją klasę.

Porą mėnesių tą mįlingą kalbą pamokė septintos klasės gimnazistė Oželytė. Esu gimes po laiminga žvaigždė: netikėtai egzaminus išlaikiau. Per juos reikėjo rašyti lietuvių ir vokiečių kalbų diktantus, išspręsti keletą matematikos uždavinių, žodžiu atsakyti į keletą

klausimų iš tų dalykų ir iš gamtos mokslų, tai ir viškas. Iš būrelio „laimės ieškotojų“ egzaminus išlaikiau, rodos, tik vienas. Gerai, kad neklusinėjau kitų dalykų, pavyzdžiui, muzikos. Kai veliau, jau pradėjus antrą klasę, muzikos mokytojas Grigaliūnas parodė gaidas, aš nežinojau, ką reiškia tie paukštukai su vienu sparnu. Kai paaiškino, kas tai per sutvėrimai, negalėjau pagal juos padainuoti. Paaiškėjo, kad mano dainavimas tinka tik karvėms ir avinams. Už pirmą pusmetį (semestrą) mano muzikos talentas buvo įvertintas dvejetu. Tai man buvo lyg ir suprantama. Kai vieną kartą, ganant miške, vilkas bandė pagrobti mano labai mėgtą avinuką, pakėliau tokį triukšmą, kad vilkas neapeikentęs pabėgo. Todėl, jei mano balsas nepatiko net vilkui, kaipgi jis galėjo patikti jautriai muzikos mokytojo ausiai?

Dvejeta gavau ir iš gamtos mokslų. To tai jau negalėjau suprasti. Mūsų vienišioms iš trijų pusių buvo apsuptas miškų, kuriuose vasarą, nuo septynerių metų amžiaus, septynias dienas savaitėje ganydavau karves ir avis. Taigi, galima sakyti, kad buvau užaugęs miške, gamtoje. Žinojau dešimtis visokių paukščių lizdų — ir didelių, ir mažų. Stebėjau, kaip augo iš kiaušinėlių išsiritę paukštukai. Kai karvės suguldavo pogulio, išlaipiodavau aukščiausias egles, kad pamatytiau, kaip miškas atrodo iš dangaus pusės. Buvau tikras gamtos vaikas. O čia man duoda dvejetą iš gamtos mokslų!

Ne ką geriau sekėsi ir su pietimu, ir su darbelių pamokomis, jei būtų jas galima pavadinti pamokomis.

Šiaip taip gavau trejetus. Dėl darbelių tai gal ir nebuvo vien mano kaltė. Bepigū buvo mergaitės: jos galėjo kaiti ką numegsti, kai ką pasiūti. O mums, berniukams, nebuvo nei medžiagos, nei įrankių, nei patalpų ką nors reikšmingesnio padaryti, kad galėtum gauti geresnį pažymį. Pavyzdžiui, jei aš ir būčiau turėjęs lentų ir vinių, bet įrankių inkilu sukalti, aš to nebūčiau galėjęs padaryti nei savo klasėje, nei namie, nes šeimininkė būtų pro duris išėjusi į lauką, kur žiemą irgi nėra sąlygų dirbti. Negalėjau imtis nei mezgimo, nei siuvimo: tai būtų buvę labai nevyriška, ir dėl to būčiau pasidarys visos gimnazijos pajaukos objektu. Gal iš dalies buvo kalta ir Švietimo ministerija, kad apie tai nepagalvojo, padarydama darbelius visoms gimnazijoms privalomu dalyku.

Kiti dalykai ėjo daug lengviau — be didesnių pastangų gaudavau trejetukus ir ketvertukus. Bet gal didžiausia klūtis man buvo sporte, kuris man buvo svarbiau, negu visi dalykai, sudėję į vieną. Pasirodė, kad ir čia neturėjau talento. Prieš krepšinio atsiradimą buvo labai populiarus kvadratų žaidimas. Ateit, pažymai ant aikštės kvadratinį plotą, vaikai pasiskirsto į dvi grupes, viena grupė įeina į kvadratą vidų, o kitos grupės vaikai bando sviediniu išmūšti esančius kvadratoje. Jei sviedinį pagausi — gali pasilikti kvadratoje. Jei ne — turi stovėti už kvadrato ribų ir laukti žaidimo pabaigos. Paaiškėjo, kad aš sviedinį retai tasgauju. Todėl būdavo nesmagu, kai, pasirenkant žaidėjus, aš dažnai būdavau paskutinis ar net visiškai neįskaitomas. Bet taip pat

paaiškėjo, kad aš esu neblogas sviedinio metikas ir sugebu kvadratu esančius „išvesti iš rikiuotės“. Dėl to man pradėjo atsirasti vieta kiekvienam žaidime.

Kitas populiarius užsiėmimas buvo žaisti „indėnus“. Utenos gimnazija buvo įsikūrusi buvusio dvoro pastate, apie kurį buvo nemažas parkas — sodas. Ten buvo geriausios sėklos „indėnų“ karams. Čia aš jau jaučiausi kaip namie. Taip pat pradėjau spardyti futbolą, nors tuo laiku mums, vaikams, jis buvo uždraustas: gydytojai bijojo, kad per didelį lakstymą nesugadintų jaunų, dar nesubrendusių, širdžių. Taigi, atrodo, kad ir medicina keičiasi. Futbolas galėjom spardyti tik slapta, o tai jį darė dar įdomesniu. Žodžiu, buvo tiek daug užsiėmimų, kad nebelikdavo laiko nei pamokoms paruošti. Jau buvau lyg ir apsirėjęs su mintimis, kad gausiu gamtos mokslų pataisą. Per daug nesirūpinau: nereikės vasarą karvių ganyti. Bet, iš kitos pusės, būtų lyg ir gėda. Todėl ir galą metų prisiverčiau rimčiau įsikibti į gamtos mokslų vadovėlį.

Lemiamą valandą buvo Tumo Vaižganto laidotuvių diena. Visa gimnazija tą dieną nuėjo į bažnyčią, kad pagerbtų taip visų pamėgtą mano parapijietį. Tik grįžus iš bažnyčios, gimnazijos inspektorius ir gamtos mokslų mokytojas Kazys Vencūnas pažaukė mane prie lentos. Pagalvojau: negaliu gi padaryti gėdos Vaižgantui! Už tą paegzaminavimą gavau, rodos, kažką daugiau negu trejetą, bet svarbiausia: trejetuką už visus metus.

APMASTYMAI IŠ TURNIŠKIŲ

Neeilinė Lietuvos Seimo sesija

Šiandien, kovo šeštą dieną, Lietuvos Seimo atstovai susirinko į neeilinę sesiją. Nepriklausomybės aikštėje juos pasitiko plazdančios Lietuvos ir Lenkijos vėliavos, o posėdžių salėje, netoli tribūnos stovėjo staliukas su dviem kėdėmis ir abiejų kraštų vėliavomis. Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas šypsodamasis pasveikino susirinkusius su pavarais, nors lauke temperatūra tūnojo žemiau nulio, o pakelėse riogsojo kalnai sniego. Pagiedojo himną, pasirodė, kad posėdin susirinko tik 103 Seimo nariai, taigi truputį daugiau nei du trečdaliai. Seimo nariai nepamiršta savo kolegų vardadienių ar gimtadienių, tai ir ši kartą visi sustoję sveikino Antaną Baską su praėjusiu gimtadieniu. Netrukus į salę įžengė Lietuvos ir Lenkijos prezidentai. Lenkijos prezidentas Aleksandras Kwasniewskis šiek tiek žemesnis, smulkesnis ir amžium jaunesnis už Algirdą Brauską, patrauklios išvaizdos. Abu prezidentai užėmė vietas prie įėjimo prie staliuko, o Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas nedelsdamas pakvietė Lenkijos prezidentą į Seimo tribūną, pabrėždamas, kad tai pirmasis jo oficialus vizitas į bet kurią užsienio šalį.

Prezidentas A. Kwasniewskis tuoj susilaukė Seimo narių plojimų, prabilęs lietuviškai: „Gerbiamasis pone Seimo pirmininke, jūsų Ekselencija, pone Lietuvos Respublikos prezidentė!“ Dar daugiau jis susilaukė plojimų, tęsdamas lietuviškai: „Gerbiamieji ponios ir ponai, nuoširdžiai sveikinu jus!“

Aiškliai patenkintas sudarytu įspūdžiu, prezidentas pradėjo savo kalbą lenkiškai. Jis kalbėjo: „Savo ryžtingumo ir narsumo dėka Lietuva vėl egzistuoja Europos žemėlapyje kaip nepriklausoma valstybė. Lenkija nuo pat pradžios sutiko Lietuvos valstybingumą atkūrimą su didele simpatija ir parama.“

„Lietuva ir Lenkija sujungtos bendra istorija, šiandien yra nepriklausomos valstybės. Sienos tarp mūsų šalių yra ir visados bus lenkų valstybės pripažintoms neliečiamoms ir galutinėms. Sienos linija, kadaise taip sandariai skyrusi mūsų tautas jau nebėra bendradarbiavimo kliūtis tarp lenkų ir lietuvių.“

Didelį vaidmenį abipusio pažinimo ir supratimo, atveriančio kelią į visišką pasitikėjimą ir glaudų bendradarbiavimą procese, atlieka tautinės mažumos – lenkų Lietuvoje ir lietuvių Lenkijoje. Šios bendrijos turi tapti tiltu, vieningai abi mūsų tautas. Lenkijos požiūris į tautinių mažumų problemas su tampa su Lietuvos požiūriu. Aplamai manome, kad abiejų šalių tautinių mažumų atstovai privalo būti lojalūs valstybių, kuriose jie gyvena, piliečiams. Lenkija, kaip kiekviena demokratine ir šiuolaikine valstybe, turinti savo tautiečių už savo sienų ribų, nori jiems padėti. Noriu pabrėžti, kad tai visada vyks sutinkamai su tarpvalstybinėmis sutartimis nuostatomis. Vertiname tai, ką padarė pati Lietuva, sprendžiant tautinių mažumų klausimą. Suprantame Lietuvos teikiamos paramos savo tautiečiams, gyvenantiems Lenkijoje, būtinumą. Kad šis procesas vyktų efektyviai ir sklandžiai, būtina gera valia ir noras bendradarbiauti bei abipusės tautinių mažumų, politinių grupuočių ir valdžios institucijų

tiek Lietuvoje, tiek Lenkijoje pastangos.

Taip pat Lenkija ir Lietuva eina vis toliau naujų, artimų ir draugiškų santykių kūrimo keliu. Santykių, kurie bus laisvi nuo praeities šėšelių, kadangi pasirinkime ateitį. Mano priešrinkiminės kampanijos šūkis buvo „Pasirinkime ateitį“. Ir laimėjau. Bet tai nėra vien mano pergalė. Tai yra mūsų bendra ir lenkų ir lietuvių pergalė. Šie prezidento žodžiai išaukė Seimo narių plojimus. Plojimais buvo sutikti ir jo žodžiai: „Manau, kad be saugios Lietuvos nebus saugios Lenkijos, be saugios Lenkijos ir Lietuvos negali būti saugios Europos“.

Baigdamas kalbą, prezidentas vėl susilaukė lietuvių aplošimų, tardamas: „Daug kartų manęs klausinėjo, ar esant visokiems susitarimams, sutartims ir panašiai, galima sukiršinti lietuvių ir lenkus. Kaip Lenkijos prezidentas, norėčiau pasakyti Lietuvos Seime, kad niekas ir niekada negali sukiršinti Lietuvos ir Lenkijos. Linkiu Lietuvai ir lietuviams sėkmės ir klestėjimo... Norėčiau pakartoti tai, kas yra mano oficialaus vizito Lietuvoje pagrindas: niekas ir niekada negali sukiršinti Lenkijos ir Lietuvos!“ Paskutiniai jo žodžiai vėl buvo ištarti lietuviškai.

Abiems prezidentams, įkandin sekant būriui lietuvių ir lenkų fotografų bei žurnalistų, apleidus salę, Seimo posėdžiai buvo tęsiami toliau. Seimo darbotvarkėje vyko kandidatų į Konstitucinį teismą teisejų pristatymas. Vėl Seimo nariai vaikštinėjo, dalis jų apleido posėdžių salę, o likusieji klausė kandidatų pristatymų ir juos kamantinėjo. Kandidatų patvirtinimas į teisejus vyks po dešimties dienų.

Popietiniame posėdyje ministras pirmininkas Mindaugas Stankevičius pristatė Septintosios vyriausybės programą, kuri Seimo nariams buvo raštu įteikta kovo 1 dieną. Jis pabrėžė, kad ši vyriausybė iš esmės nekeitė pagrindinių Seštosios (A. Šleževičiaus) vyriausybės pagrindinių nuostatų, o jas konkretizavo ir papildė, atsižvelgdama į iškilius problemas bei pareikštą kritiką. Anot jo, pagrindiniai šios vyriausybės uždaviniai bus išlaikyti valstybinės valiutos patikimumą, mažinti infliaciją, stabilizuoti bankų sistemą, skatinti investicijas, remti privatų verslą, remti prekybą, remti žemės ūkį, remti mažas įmones.

Po šio pranešimo ministrą pirmininką apklausinėti užrašė apie šimtas Seimo narių, nors atsakymams buvo skirta tik pusantros valandos. Pirmasis klausėjas buvo prof. Kazimieras Ananavičius, ironiškai užklauses: „Tai kuo jūs remsite tai visą? Ar pagaliau, ar dar kuo nors?“. Premjeras nesidavė išmetamas iš vėžių, atsakinėjo santūriai ir mandagiai, nors net naujesnio, išskyrus pažadus, kad bus ieškoma būdų, nepasiūlydamas. Pagal Seime priimtą tvarką, vienas klausėjas buvo iš dešinės, t.y. opozicijos, kitas – iš kairės – valdančiosios frakcijos. Klausimai buvo apie visas sritis ir buvo aiškiai matyti, kad krašte padėtis, nors ir ne katastrofiška, bet labai labai sunki. Ją premjeras vadino „sudėtinga“. Apskritai, Mindaugas Stankevičius sudaro rimto, kompetingo, išsilavinusio asmens įspūdį, tačiau jo atsakymai buvo daugiau ar mažiau abstraktūs, nors kai kuriais atvejais jis kreipėsi į

Linus Kelečius (iš kairės), Ramūnė Kelečienė ir prof. Vytautas Landsbergis Lietuvos vyčių puotoje vasario 4 d. Čikagoje.

RETA PROGA VEIKTI – NE KALBĖTI!

Nors lietuviai Amerikoje isikūrė jau prieš daugelį metų ir kai kuriuose miestuose mūsų tautiečiai sudaro gan didelį gyventojų skaičių, tačiau mūsų žmonės politinėje veikloje dalyvauja retai. Dažnai padeduoja, kad mūsų žmonių nėra valdžioje, ypač teisejų tarpe. Taip pat mes esame pasyvūs politinės eigos atžvilgiu. Nusiskundžiame, kai jaučiamės bejėgiai.

Štai kovo mėnesį turime keletą galimybių panaudoti JAV pilietybės suteiktas teises: balsuoti už lietuvių kandidatus.

Linus J. Kelečius kandiduoja į Illinois teisejų vietą. Tai pozicija, į kurią mes dažniausiai nekreipiame dėmesio – visai nebalsuojame. Tik, pamatę teisinę netvarką pradėdame dejuoti. Paskaitę apie kokį nusikaltėlį, paleistą be bausmės, ar teiseją, neiškilusįjį nukentėjusiųjų, nusiskundžiame. Tačiau skūstis negana. Privalome tikrai dalyvauti JAV gyvenime ir tuo pagerinti ne tik savo, bet ir kaimynų gyvenimą.

Linus J. Kelečius yra patyręs prokuroras (Assistant Cook County State's Attorney) nuo pat pirmųjų praktikos dienų (1983 metų). Jo profesinė patirtis yra tvirtai paremta pasiaukojimu ir griežta kova prieš nusikalstamąjį elementą: tiek prieš pavienius nusikaltėlius, tiek ir prieš organizuotus kriminalinius elementus pastaruoju metu (Organized Crime Unit).

Išrinkę Liną Kelečių, mes ne dešinėje pusėje sėdinčius ministrus, kad jie konkrečiai pasiaukotų Seimo atstovų rūpimais klausimais. Posėdžiui baigiantis, Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas tarė: „Ačiū, gerbiama premjere. Jūs pirmąjį išmėginimą jau atlaikėte, ir kaip kai kurie kolegos sako, gyvas likot. Seimo tribūnoje buvotė, ir ne šiaip sau buvotė, o kalbėjot ir atsakinėjot į klausimus daugiau nei dvi valandas. Ačiū“. Posėdis buvo baigtas Lietuvos himnu.

Opozicinės partijos jokio entuziazmo Septintosios vyriausybės programai nerodė. Iš tikrųjų, ne tik nerodė entuziazmo, bet ir visiškai nepritare, net vadindamos „Lietuvos ūkio laidojimu“. Dabar tą programą svarstys Seimo frakcijos ir komitetai, o programos priėmimas numatytas paskutinę kovo mėnesio savaitę. Kad ji bus priimta, kaip ir nėra abejonių. Nors LDDP ir nebeteri daugumos, tačiau normaliai ji balsavimuose gali pasikliauti lenkų frakcijos narių ir Kazio Bobelio parama. Kalbant apie lenkų frakciją, neatrodo, kad jos nariai buvo labai laimingi Lenkijos prezidento kalba. O Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadovai viešai reiškė nepasitenkinimą Lenkijos vadovais, ypač, kad jie net nebuvo kviešti į susitikimą su Lenkijos prezidentu. O jų nekvietai Lenkijos ambasadorius Vilniuje.

Juozas Gaila

tik turėtume kuo pasididžiuoti, kaip lietuviai, bet tuo pačiu žinotume, kad teisme teisejų vietą užima kietas, pasiaukojęs teisininkas, kurio visa profesinė patirtis yra kova su nusikaltėliais.

Linus J. Kelečius nusprendė kandidatuoti į teisejų vietą savo kolegų raginamas, matydamas, kad daug puikių policijos ir prokurorų darbo pastangų nueina vėjais dėl silpnų teisejų ar teisejų, kurie nepritaiko bausmės pagal įstatymą, bet remdamiesi asmeniškais sociologiniais pagrindais.

Paklaustas, kodėl nutarė kandidatuoti į teisejus, Linas atsakė: „Atėjo laikas, kad teisejų vietas užimtų daugiau patyrusių prokurorų, suprantančių taisyklės bei pavojų, ir nebijančių atsistoti prieš juos“!

Asmeniškai aš remčiau ir balsuočiau už Liną Kelečių vien dėl jo rimtos profesinės patirties ir charakterio bruožų, kurie atitinka rimto teisejo modelį. Baiting Illinois universitetą, Linas įstojo į John Marshall Law School. Buvo garbės rekomenduoti jį į teisės fakultetą ir vėliau – 1983 metais – į advokatų profesiją. Linas baigė mokyklą, būdamas vienas geriausių mokinių klasėje. Teisės fakultete pasižymėjo kruopščiu darbu ir redakciniais gabumais.

Neturiu abejonių, kad Linas Kelečius bus teisingas teisejas. Kaip lietuvis, Linas su savo žmona, advokate Ramūne, aktyviai pasireiškė kritišku momentu Lietuvoje. 1992 metais buvę partiečių advokatai bandė išleisti savo Konstitucijos projektą (paruošta LDDP simpatikų) – pagal sovietinį modelį. Teisinių suvažiavime, kuriame dalyvavo nemažai advokatų iš Amerikos, partiečiai bandė išnaudoti svečių nesugaudymą lietuvių kalboje ir situaciją.

Linus Kelečius išreiškė protestą. Drįso atsistoti ir viešai pasakyti savo nuomonę, nors

tam buvo tikrai sunkios sąlygos. Lino pasisakymo suvažiavime metu vietiniai „veikėjai“, matydami, jog jų žaidimas gali būti išaiškintas, išjungė mikrofonus Lino sakinio viduryje.

Puikaus Lino pasirodymo suvažiavime dėka, partiečiams nepasisekė. Su laiku Lietuvos žmonėms buvo pristatyta kita Konstitucija – be naivaus amerikiečių advokatų pritarimo.

Toks grubus, senoviškas buvusių elgesys tik paskatino Liną, jo žmoną Ramūnę ir dar kelis, iš JAV atvykusius, advokatus sustabdyti bandymą išnaudoti suvažiavimą propagandiniam tikslui. Balsavimas dėl netobulo Konstitucijos teksto neįvyko.

Tokie tinkami kandidatai dažnai neįskyla. Už Liną Kelečių reiktų balsuoti vien tik dėl jo profesinio pasiaukojimo ir tinkamumo į teisejų postą. Bet mums, lietuviams, balsuoti už Liną yra dviguba prasmė, nes jis yra ne tik kvalifikuotas būti teiseju, bet ir pavyzdingas mūsų jaunuosios kartos lietuvis.

Norintys atiduoti balsus už Liną J. Kelečių į teisejų postą, turi balsuoti Demokratų partijos pirminiuose rinkimuose (primaries) 1996 m. kovo 19 d. Iš Demokratų partijos pusės į teisejų poziciją Linas turi net keturis konkurentus. Bet, kadangi už teisejų balsuoja palyginti nedaug žmonių, mūsų solidarumas gali nusverti jo laimėjimą.

Kalbėti prieš blogus teisejus ar pakrikusią teisinę sistemą Amerikoje lengva. Ją atitaisyti yra daug sunkesnis reikalas. Pasireikšti galime už poros savaitių. Skatinu visus tautiečius dalyvauti rinkimuose! Skatinu visus balsuoti už Liną Kelečių – kandidatą į teisejus!

Povilas Žumbakis

„SODRA“ BAIMINASI, KAD NEGALES LAIKU IŠMOKĖTI PENSIJŲ

Kaip teigia valstybinio socialinio draudimo fondo „SODRA“ vadovai, jos padėtis šiuo metu nepavydėtina. Padėtis emė blogėti nuo praėjusių metų gruodžio. Tai lėmė bankų krizė, valstybės biudžeto skolos „SODRAI“ bei didėjančios jos biudžeto išlaidos. „Sausio 1 d. bankuose buvo įšaldyti 29 mln. litų, didžiausia jų dalis – „Aurabank“. Valstybės biudžetas „SODRAI“ praėjusių metų pabaigoje buvo skolingas 36,7 mln. litų.

Didėja ir išlaidos. Įsigaliojus pensijų įstatymo pataisoms, lėšų poreikis pensijoms nuo praėjusių metų rugsėjo iki sausio padidėjo nuo 131,1 mln. iki 159 mln. litų.

Dėl lėšų stygiaus pradėjo vėluoti pensijų išmokėjimas. Perna gruodį „SODRA“ iš Valstybinio komercinio banko jau paėmė 10 mln. litų kreditą.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiems siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojame veltui.

MAISTO SIUNTINIAI.

Du patys populiariausi – už \$39.- ir \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, žirninės, majonezas, riešutai (išlukšteni), konservuoti raziniai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629

Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS VEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 581-8854

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-988-2858.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, SALDYTUUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 312-588-8824

IEŠKO DARBO

Tvarkingas, neįsijaučiantis, norintis 30 m. motoris ieško darbo prie vaikų arba senelių. Gali gyventi kartu ir dirbti 6 arba 7 dienas.
Tel. 312-247-8816

HELP WANTED

Laboratorija ieško prityrusio-sios dantų techniko(-ės). Turi turėti žalią kortelę. Skambinti: 312-436-3188.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5859
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuterinis FAX pagalba
- Nuoširdūs ir patikimi pasiūlymai
- Patikimas ir parduodamas namas
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Parduodamas gražus, ramus, vieno mieg. „condo“, Treasure Island, FL; yra baseinas ir „boat slip“; 1 1/2 bl. nuo jūros, restoranų, krautuvų. Kaina maždaug apie \$50,000. Skambinti: 708-425-8818.

KAMECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archway Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patars. Įsivertins veltui.

FOR RENT

Misumojamas 5 kamb. 3 mieg. butas antrame aukšte. Šviesus, kampinis namas; yra šaldytuvas, virimo plyta, „car port“, \$425 mėn. Kreiptis tel. 708-682-4198.

DRAUGE GAUNAMI RELIGINIAI LEIDINIAI

ŠVENTAS KAZIMIERAS. Zenonas Ivinskis. 222 psl.	\$2.00
KRISTAUS KANČIA. K. Brentano. 347 psl.	\$3.00
DIEVAS IR ŽMOGUS. Prel. dr. F. Bartkus - Kan. dr. P. Aleksa. 516 psl.	\$1.00
AŠ KVIČIU JUS. Kęstutis Trimakas. 207 psl.	\$8.00
MANO DIEVE VIS ARČIAU PRIE TAVĖS. Ladas Tulaba. 365 psl.	\$5.00
MEILĖS UGNIS. Kun. dr. K. Matulaitis, MIC. 360 psl.	\$1.00
MOTINA GALESTINGOJI. Kun. dr. J. Prunskis. 119 psl.	\$1.00
LEGENDOS IR PASAKOJIMAI APIE KŪDIKĖLĮ JĖZŲ. Vertė kun. V. Kulikauskas. 173 psl.	\$3.00
LAIDOJIMO APEIGOS. 55 psl.	\$1.00
PASISEKIMO PASLAPTIS. D. Chautard. 185 psl.	\$1.00
KRISTAUS MOKSLO ŠVIESA. Kun. J. Velutis. 230 psl.	\$3.00
MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE. J. Vaišnoras, MIC. 445 psl.	\$1.00
VIESPATIE IŠKLAUSYK MANĖS. Maldaknygė. Kun. K. Matulaitis, MIC. 640 psl.	\$5.00
APSAUGOK AUKŠČIAUSIAS. Maldaknygė. Kun. dr. P. Aleksa. 254 psl.	\$1.00
ŠV. RAŠTO KRAŠTUOSE I dalis. Ant. Rubėys. 430 psl.	\$9.00
ŠV. RAŠTO KRAŠTUOSE II dalis. Ant. Rubėys. 477 psl.	\$10.00
KĄ MES TIKIME. Tikybos vadovėlis. Kun. K. Celiešius. 195 psl.	\$5.00
MISIOLĖS. Romos mišiolas visiems tikintiems. 1197 psl.	\$27.00
ŠV. RAŠTAS. NAUJASIS TESTAMENTAS. Kun. Česl. Kavaliauskas. 648 psl.	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pažymėta knygos kaina ir pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridėdama State sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pirm. Gražina Liautaud (dešinėje) su komiteto sekretore Aldona Šmulkščiene. Kadangi Lietuvoje dar daug vaikų su negalia, kuriems būtina medicininė pagalba, LVV komitetui darbai niekad nesibaigia.

1996 m. vasario mėn. atminimui už mirusius „LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ aukojo:

a.a. Al. Jomanto atm.: David ir Patricia Reardon, Judy ir Dave Frey, Jack ir Nancy Berghoef, Ester L. Leonard — \$105.00;

a.a. Broniaus Murino dešimties metų mirties sukaktį, Jo atminimą pagerbdami: Paurima Murinienė ir sūnūs — \$300.00;

a.a. Juozo Morkūno atm. (papildomai): S. V. Balsevičiai, S. G. Mitai, E. P. Jurgučiai, I. Gabelis, J. A. Buivydai, K. A. Gudžiūnai, D. J. Daniai, R. R. Kličiai, R. Taaffe, I. V. Priščiopionkos, S. Danaitienė, D. Bružienė, A. Šimanskienė, O. A. Barisai, J. C. Balsevičiai, V. J. Kairiai, A. A. Savickai, dr. A. Ramūnienė, J. K. Kaunai — \$198.00. Iš viso — \$528.00.

a.a. Kęstučio J. Jonyno atm.: Algirdas Brazinskas, Janina ir Vladas Staskus, Jonė ir Vytas Staskus, Pranė Lauraitis, Janina Hasselberg, Irena ir Leonas Staškevičius, Celestina Šiutė, Ona Osmolskis, Miriam ir Alicia Kurlak, Albina ir Vytautas Žumbakiai, Rima ir Kęstutis Čerkeliūnai, Regina Kudžmienė, Zenonas Jursys, Rasa ir Henrikas Miklai, Aldona Mackevičienė, Irena ir Viktoras Kirkylai, Leokadia ir Victor Milukas, Irena ir Jonas Vilgalsys, Irena ir Vladas Kilius, Alan M. Trbovich, Friends of Yolanta E. Jonynas at Gainesville (FL) Regional Utilities — \$965.00;

a.a. Povilo Banionio atm.: Birutė ir Vladas Čyvai, Aniceta Giedraitienė, Kastytis ir Rita Giedraičiai, Lionė ir Andrius Kazlauskai, Jadvyga ir Petras Kliorai, Eglė ir Marius Laniauskai, Rūta ir Linas Mikulioniai, Elma ir Vytautas Plodžinskai, Ona ir Vacys Rociūnai, Timothy Corman, Terri Holliday, Trese Caravona, Dianna L. McCaskey — \$220.00;

a.a. Viktoro Dimnickio atm.: Irena ir Vladas Kilius — \$30.00.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame už aukas. „Lietuvos Vaikų viltis“ padeda negaluojančioms tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikams.

„Lietuvos Vaikų viltis“ 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629.

AUKOS LIETUVOS PARTIZANŲ FONDUI

Tūkstančiai taurių pasižventusių patriotų ilgus metus nešė sunkią partizaninę kovą su žiauriu priešu. Išlikę partizanai, valdant LDDP partijai, yra atsidūrę ant skurdo ribos. Išėjvijos tautiečiai, suprasdami jų sunkią padėtį, aukojo per Lietuvos partizanų globos fondą.

\$945 Baltimorės Lietuvių namų nariai ir kitos Liet. organizacijos.

\$630 A.a. Pluko atminimui.

\$955 A.a. Prano Sidzikausko atminimui.

\$500 Omahos Lietuvių Moterų klubas.

\$450 Per A. Kazlauskos darbovietą/matching funds.

\$300 Mr. Mrs. J. L. Materas.

\$250 Dr. Vyt. + V. Majauskai ir vaikai.

\$200 Arizonos Lietuvių Bendruomenė, Zorskiai Romas ir Albina, Milukai Lilė ir Vytautas, Jonas Sakas, L. R. Kulbik, K. G. Ambrozaitis, MD., a.a. Joseph Žilionis atminimui, dr. Zigmas Brinkis, Baltimorės namų draugija.

\$100 Balis ir A. J. Brasauskai, Council of Lithuanian Societies in Maryland, Baltimore Lithuanian Museum, Mr. & Mrs. Vityauskai, Albina Prunskis, MD, Marytė ir Juozas Visgirdai, Delfina Tričis, Juozas ir Birutė Kasperavičiai, Mrs. Ada Sutkuvienė, Justinas Lieponis, Vytautas Maželis, pavarde neįskaitoma iš Detroit, MI, Mr. & Mrs. Surdokai, Mr. & Mrs. Mikšiai, Mr. Algird Pivaronas jau pasuko, dar aukos iki 200.

\$75 Petrė ir Bronius Andriukaitis, Eug. ir Irena Vilki.

\$50 Dangulė Jurgutis, Jadvyga ir Bronius Jankauskai, Aldona Gršienė, Aleksas Lauraitis, Julius ir Paulina Mačiuliai, Izidorius Malška, Henrikas ir Birutė Nagiai, Zigmas ir Birutė Viskantai, Gražutė Sirutienė, Janina Rukšėnienė, Julius Špakevičius, J. Siauka ir A. Giedraitis, prel. kun. Vyt. Balčiūnas, Jurgis Gimbutas, Gražina Musteikienė, Jonas ir Juzė Žebrauskai, Richard ir Živilė Reikenis, Mr. & Mrs. Levickai, Juozas Grauzinis.

\$35 Ona Žilionienė — vyro prisiminimui.

\$30 Aleksa ir Rūta Griciai.

\$25 Sniegutė Jurskytė, Romas Leparskas, Regina Petrauskienė, Danutė ir Kazys Krivickas, Halina Balcerienė, Vytautas ir Ona Eringis, Valerija ir Julijonas Lasauskai, Al ir Antanas Marcinkai, V. Laukaitis, A. G. Radžiai, Vyt. Vaškys, Petras Račiukaitis, Antanas Januška, F. J. Bobinai.

\$20 Tadas Rūta, Marijona Kušlikis, Bronius Unduryš, Augustas ir Dalia Orentai, Vytautas Pačkauskas, Gintaras A. Dambava, Juzė Jančienė, Jonas Kardokas, Ona Krivonienė, Elnė Okas, Julija Banienė, Jonas Latvys.

\$15 N. Šilgalienė.

\$10 Valerija ir Jonas Pleiriai, Julija Vaitkienė, Karolis Avizienis, Antanina Noreikienė, Aldona Būdienė, Kazys Sadauskas, Liudmila Stulpinienė, Eddy Buderis.

\$8 Antanas Tuskenis.

LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDO komitetas dėkoja visiems aukotojams. Visos aukos nurašomos nuo Fed. mokesčių. Čekiai rašomi: L.P.G. FUND, atminimui STANDARD FEDERAL BANK c/o L.P.G. FUND ACCT. NO. 663777, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-1896, arba siųsti L.P.G. FUND, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

65.00 dol. Vanda Žolynas, Chicago, IL;

55.00 dol. Stefani Rudokas, Chicago, IL; Laima Jurkūnas, La Grange, IL; dr. K. Jablonskis, Westchester, IL; Aleksandras Radzius, Baltimore, MD; Domicelė Balčiūnas, Mission Viejo, CA; Aldona Adomonis, Osterville, MA; Adolfas Merkevičius, Westland, MI; Juozas Arlauskas, New Britain, CT; Kunigunda Šilnienė, Chicago, IL; Alex Tornau, Chicago, IL; Jonas Valys, Woodstock, CT; Kazys Čiurinskas, Crown Point, IN; kun. Theo Palis, Pittsburgh, CA; Valentinas Račiūnas, Chicago, IL;

50.00 dol. A. Varnelis, Dowagiac, MI; J. V. Lopatauskas, Santa Monica, CA; dr. Ina Užgiriene, Worcester, MA; A. Povilonis, Toronto, Ont., Kanada; Stasė Vaišvila, Oak Lawn, IL; Julius Vebaitis, Union, NJ; Rimas Rekašius, Rochester, MN; Ema Žiobrienė, Hickory Hills, IL; dr. A. Juzaitis, Plymouth Meeting, PA; Jadvyga Jurkūnienė, Ottawa, Ont., Kanada; Petras Pišnyš, Miami Beach, FL; B. Polikaitis, Palos Hills, IL; Bronius Pranskevičius, Evergreen Park, IL; Ben Neverauskas, Sterling Hts, MI;

40.00 dol. Kleopas Dalinda, Toronto, Ont., Kanada; Mikas Česas, Downers Grove, IL; Zibutė ir Pranas Pranskevičius, Lemont, IL; Zita Visockis, Chicago, IL; dr. C. Kuras, Windsor, Ont., Kanada;

35.00 dol. Dana Eičinas, Chicago, IL; Zigmas Grybinas, O'Fallon, IL; Algimantas Kubilius, Chicago, IL; K. Graudis, Millton, NJ;

32.00 dol. M. Gencius, Mt. Brydges, Ont., Kanada; Monika Vaskevičius, Toronto, Ont., Kanada;

30.73 dol. Dr. Vyt. Vygantas, Dallas, TX;

30.00 dol. Jonas Tamulis, Joliet, IL; Aleksandras Jasčemska, Rockford, IL; Adolfas Rukšys, Palos Hts, IL; Jonas Kardokas, Baltimore, MD; Alex Blinstrubas, Summit Argo, IL; dr. J. Jakševičius, Oak Lawn, IL; Antonina Baleišis, Chicago, IL; Algis Strimaitis, Chicago, IL; Natalie Matulis, Grand Rapids, MI; Vladas Vaitkus, Juno Beach, FL; A. Varnelis, Dowagiac, MI; V. Rakauskas, Melrose Park, IL; A. Kasperavičius, Wiloughby, OH; Aleksas Karaliūnas, Lemont, IL; R. Blinstrubas, Chicago, IL;

25.00 dol. Valė Gaubys, Sunland, CA; Robertas Cepele, Palos Hills, IL; Marija ir Zigmas Dailidė, Brookfield, IL; Joana ir Vytautas Dailidė, Crete, IL; G. Klimas, Little Falls, NJ; Magdalen Ligmaliene, Chicago, IL; Felix Klimaitis, Cleveland, OH; Adolfina Czizauskas, Chicago, IL; Charles B. Misiunas, Downers Grove, IL; Stanley Gryskewis, Chicago, IL; Jonas Juodis, Beverly Hills, FL; Pranė ir Mečys Skruodys, Naperville, IL; Sophie Montvilas, Lemont, IL; Juozas Pečiulis, Chicago, IL; Jonas Rauba, South Pasadena, FL; Joe Venckauskas, Benton Harbor, MI; Julius Karsas, Oak Lawn, IL; Anatolijus Lakas, Chicago, IL; dr. Romualdas Zalubas, Silver Spring, MD; Stasė Kazlienė, Chicago, IL; Anna Kazlauskas, Chicago, IL;

25.00 dol. Julijona Fraser, El Cerrito, CA; Rasa Pakalnis, Santa Monica, CA; Vincent Skupeika, Cooper City, FL; Teresa Bakanas, Wilmington, DE; Irena Jakstys, South Pasadena, FL; J. A. Raulinaitis, Glendale, CA; Konstantinas Lasaitis, Waukegan, IL; Vytenis

Miškinis, Cleveland, OH; Vytautas Girdvainis, Chicago, IL; Kazys Ramasauskas, Livonia, MI; A. Masiulis, E. Hartford, CT; Kazys Černiauskas, Chicago, IL; Stasys Misiunas, Berwyn, IL; Sofija Holiusa, East Chicago, IN; Ann Talandis, Detroit, MI; Ged. Lapėnas, Daytona Beach Shores, FL; dr. B. Raulinaitis, Chatsworth, CA; Irena Lange, Ph.D., Fullerton, CA; Raymond Paskus, Darien, IL; Joana Sabaliauskas, Blairstown, NJ; Bronius Juška, Kenosha, WI; Genovaitė Plukaskas, Santa Monica, CA; Jonas Dekeris, Chicago, IL; Vytautas Žemaitis, N. Riverside, IL; Antanas Minelga, Olympia, WA; Jonas Kučinskas, Miami Beach, FL; Bronius Černius, Chicago, IL; Povilas Okinčinas, Cicero, IL; Jurgis Janickas, Carlsbad, CA; Stasys Mokus, Omaha, NE; Regina Latoza, Westmont, IL; Adolph Butkus, Mission Viejo, CA; Antanas Bertulis, Hot Springs, AR; Juan Leonikas, St. Pete Beach, FL; Jurgis Dumbrys, Fairview Park, OH; Valda Paskus, Hickory Hills, IL; Elena Lukas, Sunny Hills, FL; Vanda Šerkšnins, Gardner, MA; Leonas Daukus, Chicago, IL; Joseph Jankus, Waterbury, CT; Sofija Brazionienė, Oak Lawn, IL; Viktoras Kazemekaitis, Racine, WI; Gediminas Kazanas, Darien, IL; Raimundas Rimkus, Berwyn, IL; dr. Aldona Janačienė, Yonkers, NY; Ben Serapinas, Oak Lawn, IL; Antanas Pileckas, Sunny Hills, FL; J. Gvildys, Palos Hills, IL; Kapocius Urbonas, Chicago, IL; Vytautas Kniburyš, Albion, MI; Juozas Briedis, W. Bloomfield, MI; Aksenija Kuras, Lockport, IL; Juozas Sakevičius, Chicago, IL; Jonas Šlapkauskas, Chicago, IL.

Kiekvieną auką įvertiname ir nuoširdžiai dėkojame!

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1996 m. kovo mėn. 14 d.

5

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. JOHN HENSON

Viešpats išsivedė a.a. John į Amžinuosius Namus, į tobulą grožį ir džiaugsmą 1991 m. kovo 22 d.

Palikau viena jo ilgtis, dirbti ir laukti, kada ir mane Viešpats pasiųs. Šv. Jėzus Sirdie, Tavimi pasitikiu, nes meilė nemirsta.

Šv. Mišios už a.a. John bus aukojamos kovo 22 d., penktadienį, 7 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje ir kovo 24 d., sekmadienį 10 val. ryto Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje.

Visus draugus prašau pasimelsti už a.a. John.

Žmona Sabina

ANTANAS L. LAPINSKAS — ADVOKATAS, VISUOMENININKAS

A. L. Lapinskas

Vestuvės su Josephine Lukošaityte, kuri neseniai buvo baigusi Šv. Kazimiero akademiją Čikagoje, įvyko 1935 m. rugsėjo 1 d. Ji atsimena, kad tais laikais jiedu abu su Antanu buvo veiklus vyčių veikloje ir renginiuose. 1995 metais Antanas ir Josephine šventė auksinę vedybų sukaktį.

Antrojo pasaulinio karo metu Antanas Lapinskas buvo pašauktas į JAV kariuomenę, kur jis tarnavo kaip Karinio saugumo pareigūnas, Europoje užitarnavęs pirmojo leitenanto laipsnį.

A. L. Lapinskas buvo ilgameitis direktorius ir advokatas Mutual Federal Savings & Loan Association, priklausė Dariaus Gireno postui # 271 ir Kardinolo Mudelein Kolombo vyčiams. Jis buvo aktyvus Čikagos Lietuvių respublikonų lygos pirmininkas, 1952 m. nominuotas kandidatu į teisejus, bet nebuvo išrinktas. Tarp 1953 ir 1958 m. jis buvo Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos vicepirmininkas, atstovaudamas Amerikos Lietuvių tautinei sąjungai.

Trisdešimt metų Antanas L. Lapinskas artimai dirbo su Antanu Vanagačiu ir buvo „Margučio“ radijo pranešėjas. Kai 1990 m. kovo 11 d. Jaunimo centre buvo suruostas A. Vanagačio „Margučio“ pagerbimas, Antanas L. Lapinskas pasakė jausmingą kalbą, prisiminęs A. Vanagačių, jo radijo programą ir jo redaguotą „Margučio“ žurnalą. Atmintina, kad pokylio metu tuometinis „Margučio“ radijo laidų vedėjas Petras Petrutis susirinkusiems pranešė, kad Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę. Vakaras tikrai buvo ypatingas visiems, jame dalyvavusiems, tad ir Antano Lapinsko kalbą publika priėmė labai šiltai ir atsistojusi ilgai plojo. Po to visi giedojo Lietuvos himną. Tai buvo istoriškas, nepamirštamas įvykis visiems.

Adv. Antano L. Lapinsko laidotuvas įvyko gruodžio 30 d. Jis buvo atlydetas į Šv. Barnabo parapijos bažnyčią ir po Mišių palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje. Nuliūdusi liko žmona Josephine, sesė J. Jennie Linkus su vyru Petru, Prane Šošė su vyru Antanu, Paulina Markauskienė Lietuvoje, svainė Antoinetė Civins, svainiai Antanas Lukošaitis su žmona Eleonora ir Edvardas Lucas su žmona Joan. A. Antanas taip pat turėjo daug sūnų ir dukterėčių.

Dr. Leonardas Šimutis

Quick Return CD

5.80% APY

Eleven Months

Štai keli trumpi žodžiai apie mūsų terminuotą indelį (Quick-Return CD): jūs pinigai grįš atgal greitai — per 11 mėnesių! Garantuojame aukštą nuosimtį. Procentai apskaičiuojami kasdien. Taigi — būkite gudrūs ir atidarykite terminuotą indelį (Quick-Return CD) saskaita atvykę asmeniškai arba paštu. Daugiau informacijos gausite paskambinę 1-800-SFB-2651.

SFB
Standard Federal Bank
Building the future with you

Chicago: Garfield Ridge • Brighton Park • Downers Grove • Evergreen Park
Hickory Hills • Lombard • Oak Lawn • Orland Park • Palos Heights • Willowbrook

